...ТЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 58 (7967) | 1956 оной мартын 8, четверг | Сэн 20 мүнгэн

Эмэгтэй хүдэлмэришэд болон колхознигуудта, наука, техникэ, гэгээрэл, культура болон элүүрые хамгаалгын ажал-ябуулагшадта, Советскэ Союзай бүхы эхэнэрнүүдтэ!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-тай дашарамдуулан советскэ эхэнэрнүүдтэ баяр хүргэжэ, халуунаар амаршална.

Энэ жэлдэ манай социалистическэ Эхэ ороной ажалшад эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэрые Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр үүсхэгдэһэн бүгэдэарадай политическэ ба ажалай дэбжэлтын оршон байдалда тэмдэглэжэ байна.

Коммунистическэ партиин XX съезд Советскэ Союзай экономико болон культурые саашадань хүсэтэйгөөр дэбжээлгын, арадай ажана байдалые һайжаруулгын асари ехэ программые хараалаа. Съездын шиидхэбэринүүд хадаа ажалшадай ажана байдал тухай ехэ анхарал оролдолгоор, манай арадай зохёон байгуулхы барагдашагүй хүсэндэ гүнзэгы этигэлгээр нэбтэрэнхэй. Арадай зохёон байгуулхы агууехэ ажал-ябуулга социалистическэ байгуулалтын капиталистическэ байгуулалтаһаа тон үлэмжэ һайн байдагынь капитализмтай манай хэжэ байгаа экономическа амгалан мүрысөөндэ социализмын заатагүй бүрин илаха байһанай эшэ үндэһэн мүн. Манай оронии коммунизм тээшэ ленинизмын туг доро этигэлтэйгээр ударидажа ябаһан партиин хамтын хүтэлбэриин сэсэн мэргэнии съездын шиидхэбэринүүд дотор советскэ хүнүүд харана.

Партиин XX съездын хараалһан, арадай ажахы болон социалистическэ культурые хүсэтэйгөөр дэбжээхэ программые бэелүүлгэ хадаа социалистическэ обществын хүгжэлтэдэ урагшаа дабшалтын шэнэ, ехэ алхам болохо байна. Энэ общество хүн түрэлтэнэй түүхэдэ анха түрүүлэн эхэнэртэ ёһотой сүлөө, эрэ хүнтэй адли эрхэнүүдые, үйлэдбэриин, олониитын, научна болон культурна ажабайдалай бүхы һалбаринуудта зохёон байгуулхы хизаарлашагүй арга боломжо хангаһан байна.

Советскэ общество дотор эхэнэрнүүд коммунизм байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадана. Социалистическэ байгуулалта хадаа манай Эхэ ороной алдарта басагадай барагдашагүй эршэ хүсэеэ, үүсхэлээ, хизаарлашагүй шадабари ба оюун бэлигээ гүйсэд харуулха эрхэ нүхэсэл байгуулһан байна. Олон миллион эхэнэрнүүд фабриканууд, заводууд болон транспортда, колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдтэ, һургуулинууд болон институдуудта хүдэлмэрилхэ зуураа, материальна болон оюун бэлигэй туйлай ехэ үнэтэ зүйлнүүдые байгуулна, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө эсэшэгүй тэмсэнэ, промышленна болон хүдөө ажахын продукциие улам ехэдхэнэ, ургажа байгаа үетэнии хүмүүжүүлэгшэ эхэнүүдэй арюун уялгые дүүргэнэ.

Манай орон дотор һургуулинуудай, научна болон культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай үүдэнүүд эхэнэрнүүдэй урда үргэнөөр нээгдэнхэй. СССР доторхи дээдэ эрдэмтэй бүхы мэргэжэлтэдэй дунда 53 процентыень, врачуудай дунда—76 процентыень, багшанарай дунда—70 процентыень, научна, һуралсалай ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта ажалладаг хүдэлмэрилэгшэдэй дунда—67 процентыень эхэнэрнүүдэй эзэлжэ байһандань, 10 мянга шахуу эхэнэрнүүдэй эрдэмтын нэрэзэргэтэй байһандань советскэ хүнүүд омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

Агууехэ Ленинэй захяае баримталан, советскэ эхэнэрнүүд гүрэнэй бүхы хэрэгүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Олон арбаад мянган советскэ эхэнэрнүүд социалистическэ предприятинуудые хүтэлбэрилнэ, эмхи зургаанууд болон ниитын организацинуудые толгойлно. Промышленностиин, хүдөө ажахын талаар, наука, культура болон элүүрые хамгаалгын талаар эхэнэрнүүдэй габьяае арад ехээр һайшаана, Коммунистическэ парти болон Советскэ правительство үндэрөөр сэгнэнэ. Коммунизм байгуулагшадай ургажа байгаа үетэнии хүмүүжүүлгэдэ дураяа ба халуун сэдьхэлээ зорюулжа байһан советскэ эхэнэрнүүдтэ — эхэнүүдтэ манай арад үнэн зүрхэнһөө ехэ баясхалан хүргэнэ.

Зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд соо хүдэлмэришэд болон албахаагшадай бодото салин хүлһые 30 процентээр, тиихэдэ колхознигуудай олзо доходые 40 процентээр дээшэлүүлхын, хүдэлмэриин үдэрые 7 часай болгохын хажуугаар эхэнэрнүүд-эхэнүүдэй ажалай ба ажаһуудалай эрхэ байдалые саашадань һайжаруулха ехэ хэмжээ-ябуулганууд хараалагданхай. Нарайлха ябахадаа, нарайлһанай һүүлээр эхэнүүдэй амаралта ехэ болгогдохо, нарайлалгын гэрнүүд, үхибүүдэй консультацинууд, һүнэй кухнинууд, яслинууд ба садууд нилээд олошоруулагдаха, һургуулинууд-интернадууд байгуулагдаха, столовонууд олошоруулагдаха, эдеэ хоолой хүсэд буйлуулагдаагүй продуктнууд болон ажаһуудалай хэрэглэмжэдэ зорюулагдаха машинанууд ехээр үйлэдбэрилэгдэхэ байна.

Хүнии хүнэй мүлжэдэг ябадалые үгы хэхэ, ангиин ба национальна дарлалтые имагтал усадхаха аргаар, имагтал социалистическэ байгуулалтын эрхэ байдалда, эхэнэрнүүд богоолшолгоһоо үнэхөөрөө гаража шадаха байна гэжэ бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүд Советскэ Союзай эхэнэрнүүдэй байдал дээрэһээ харана. Энээн тухай тэрэшэлэн Европын ба Азиин арадай демократиин бүхы оронуудай дүй дүршэл харуулна. Тэндэ эхэнэрнүүдые бодото дээрээ тэгшэ эрхэтэй болгохын тула буржуазна демократиин эрхэ байдалда зуун жэлэй турша соо хэгдэһэндэ орходоо гансахан арбан жэлэй турша соо жэшээлэшэгүй ехэ юумэ хэгдэһэн байна.

Капиталистическэ оронуудай ажалша эхэнэрнүүд уласхоорондын үдэр—мартын 8-ние тад ондоо оршон байдалда угтажа байна. Тусхайда империалистическэ бүлэгүүдэй бэелүүлжэ байһан зэбсэгжэлгын политика, сэрэгэй ээрхэг түримхэй бүлэглэлнүүдые байгуулга ба тэрээнһээ уламжалдаг алба налогуудай дээшэлэлгэ, юумын үнэ сэнгэй хүндэрэлгэ, ажал хүдэлмэриин улам хүшэр болодог, хододоо ажалгүйдэдэг ябадал хадаа олониитэ ажалшадай, илангаяа эхэнэрнүүдэй байдалые улам хүндэдхэнэ.

Капиталистическэ оронуудай эхэнэрнүүд хадаа шэнэ дай үүдхэхэ гэһэн ээрхэг түримхэй хүсэнүүдэй политикада эсэргүүсэн, эб найрамдалай, арадуудай аюулгүй байдалай түлөө, улам бүри эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Капиталистическэ оронуудай эхэнэрнүүд социалистическэ лагериин оронуудай эхэнэрнүүдтэй хамта атомна, термоядерна болон хүнүүдые олоор хюдаха бусад түхэлэй буу зэбсэг хорихые эринэ, юрын буу зэбсэг хороохые, бүхы оронуудай хоорондо амгалан ёһоной харилсаа холбоо үргэдхэхэ ба бэхижүүлхые эринэ. Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай эхэнэрнүүд бүхы оронуудтахи эхэнэрнүүдэй демократическа хүдэлөөе оюун сэдьхэлһээ дэмжэнэ. Советскэ Союзай, агууехэ Хитадай, социалистическэ харилсаата бусад оронуудай эхэнэрнүүд бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдые өөһэдынгөө амжалтаар зоригжуулна, социальна ба национальна дарлалтын элдэб формонуудта эсэргүү тэмсэлдэнь тэдэнии найдабари ехэтэй болгоно.

КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхын түлөө тэмсэлдээ, гүрэнэй, үйлэдбэриин, научна ба культурна элдэб янзынгаа ажал-ябуулгада, үхибүүдые, манай залуу үетэнии хүмүүжүүлхэ һайн һайхан хэрэгтээ саашадаа амжалта туйлахыень советскэ эхэнэрнүүдтэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет һайндэрэй — мартын 8-най үдэр хүсэнэ.

Советскэ эхэнэрнүүд советскэ социалистическэ гүрэнэйнгөө хүсэ шадалые бүхы арадтаяа хамта шэн габьяата ажалаараа бэхижүүлхэ, манай ороной баялигые арьбадхаха гэжэ, уласхоорондын бүхы арсалдаата асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэхын түлөө, арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө, бүхы оронуудай ажалшадай хоорондо интернациональна холбоо барисаа бэхижүүлхын түлөө, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын агууехэ хэрэгэй бүрин мандахын түлөө тэмсэлдэ бүхы бүмбэрсэг дэлхэйн эхэнэрнүүдэй түрүү зэргэдэ ябаха байна гэжэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет батаар найдана.

Коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулалсагшад—советскэ эхэнэрнүүдтэ алдар соло!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет

Советскэ эхэнэрнүүдтэ алдар соло!

...КПСС-эй XX съездын шиидхэбэ...нүүдые бүхы советскэ арадай ...а ехэ баяр баясхалантайгаар уг...д, тэрэнии шудалан үзэжэ бай... үедэ—политическэ ба ажахын ...амшагта дэбжэлтын оршон бай...да эхэнэрнүүдэй уласхоорондын ...—мартын наймые манай ажал... энэ жэлдэ тэмдэглэжэ байна. ... үдэрые Советскэ Союзай ажал... дэлхэйн бүхы прогрессивнэ хүн...элтэнтэй хамта жэл бүри тэм...эдэг заншалтай болонхой.

...оветскэ Союзай Коммунистиче... партиин Центральна Комитет ...эрнүүдэй уласхоорондын үдэр—...тын 8-тай дашарамдуулан Со...кэ эхэнэрнүүдтэ баяр хүргэжэ, ...нии халуунаар амаршалба.

...анай оронда ниитын ажабайдал... эхэнэрнүүд эдэбхитэйгээр ха...алсадаг. СССР-эй арадай ажа... бүхы һалбаринууд дээрэ шэн ...гтойгоор ажаллажа, алдар суу...араһан эхэнэрнүүдэй тоо жэл ...э бүри олон болоно.

...оммунизмын түлөө советскэ ара... агууехэ тэмсэлдэ эхэнэрнүүднай ...эд ехэ туһа нэмэри хэнэ. Энэ ...тэ манай республикыншье эхэ...нүүдэй үүргэ ехэ. Улан-Удын ...ын фабрикын коллективые ...ад үзэе. Энэ коллектив гол түлэб ...эрнүүдһээ бүридэнхэй. Эдэнэр ... зоригтойгоор хүдэлмэрилжэ, ...дынгөө предприятиие түрүү зэр... таргажа шадаа. Тус фабрика...дахи табанжэлэй түсэбые бол...оонь урид дүүргээд энэ жэлэй ...риин даалгабариие 102 процент ...эбэ. Эндэ шэнэ продукци—...» гэжэ драп үйлэдбэрилдэг ... Фабрикынхид зургаадахи та...жэлэй түсэбые мүн лэ болзор... урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

...ан-Удын мяханай комбинадта ...мэрилдэг олон тоото эхэнэр...й дунда колбасна заводой на...гай уялгые дүүргэгшэ Н. А. ...кова энэ харюусалгата тушаал...айха зуураа, ажалай эмхидхэл ...д һайжаруулжа шадаа. Тэрэ...шаар тус завод түсэбһөө гадуур ...укци үйлэдбэрилдэг болоһон. Иимэ жэшээнүүд олон.

...спубликын колхоз, совхоз, МТС-...э хэды олон эхэнэрнүүд хүдэл...нэ гээшэб! Сэлэнгын аймагай ... Марксын нэрэмжэтэ колхозой ...ишан Д. Цырендоржиева, Бай...-Кударын аймагай Ленинэй нэ...этэ колхозой гэшүүн, Социали...скэ Ажалай Герой нүхэр Конс...руунын аймагай Молотовой нэ...этэ колхозой хонишон Д. Ми..., КПСС-эй XX съездын делегат, ...эй республиканска больни... главна врач М. Ф. Корягина ...най республикын бусад олон ...рнүүд элитэ болонхой.

...уехэ Октябрьска социалисти...э революциин ашаар эхэнэрнүүд ... эрхэтэй боложо, гүрэнэй хү...рилхы ажал-ябуулгада эдэб...гээр хабаадалсана. СССР-эй ...овно Соведэй депутадуудаар ...эхэнэрнүүд, тэрэ тоодо манай ...бликаһаа 3 эхэнэр һунгагдаһан ... Мүн союзна ба автономно ...бликануудай, нютагай Соведүү... депутадуудаар хэдэн мянгаад ...рнүүд һунгагдаһан байха юм. ...ССР-эй Верховно Соведэй де...удаар 27 эхэнэр, ажалша... депутадуудай нютагай Сове...й депутадуудаар 1989 эхэнэр ...гданхай.

Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын зүгһөө эхэнэрнүүд — эхэнүүд тушаа үдэр бүриин халуун анхарал табигдана. Олон мянгаад эхэнүүд «Эхэ-герой» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн, орденууд болон медальнуудаар шагнагдаһан байна. Промышленностьда, хүдөө ажахыда шэн габьяатайгаар ажаллаһанай түлөө советскэ олон эхэнэрнүүд Социалистическэ ажалай Геройн нэрэзэргэдэ хүртэнхэй. Мүн Советскэ Союзай Геройншье нэрэзэргэтэй эхэнэрнүүд олон.

Ороной культурна байгуулалтада эхэнэрнүүд тон ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Манай республикын заха булан бүхэндэ олондо хүндэтэй эхэнэр багша, эхэнэр врач хүдэлнэ. Тэдэнэр ургажа ябаа багашуулые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлнэ, ажалшадай бэеын элүүрые хамгаалан сахина.

Зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд соо хүдэлмэришэ эхэнэрнүүдэй ажалые ба ажаһуудалые али болохоор һайжаруулхаар хараалагдана. Эхэнэрнүүд-эхэнүүдтэ үшөө нэмэжэ хүнгэлэлтэ олгохо, тусхайлбал, нарайлха ябаһадань үгтэдэг амаралтын болзорые һунааха, олон үхибүүдтэй ба эрэ нүхэргүй эхэнүүдтэ үгтэдэг тэдхэмжэдэ мүнгэ зөөри гаргашалгые ехэ болгохо, хүдэлмэрилдэг лэ хүнүүдые ниитын эдеэ хоолоор хангахаһаа гадна, тэдээнэй бүлэнэрые хангахын тулада ниитын столовонуудай тооe ехээр олошоруулха, тиигэжэ эхэнэрнүүдэй ажалые хүнгэдхэхэ гэхэ мэтээр эхэнэрнүүд тушаа үгаа ехэ анхарал табигдаһан байна.

Парти, Правительствын энэ шэнэ анхаралда харюу болгон манай ороной эхэнэрнүүд КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэбди гэжэ бүхы советскэ арадтаяа хамта нэгэн һаналтайгаар мэдүүлнэд.

Советскэ эхэнэрнүүд бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал батаар бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ түрүү зэргэдэ ябана. Тэдэнэр бусад оронуудай эхэнэрнүүдтэй хамта, дайн сэрэг һүжэрөөхые хүсэдэг империалистическэ ээрхэг түримхэйшүүлые үзэн ядана, буу зэбсэг хуряаха, атомна ба водородно зэбсэг хорихо эрилтэ табина. Эб найрамдалай тала баригшадай, тэрэ тоодо эхэнэрнүүдэй нангин тэмсэлэйнь аша үрэ мүнөө элеэр харагдана. Бата бэхи эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай түлөө тэмсэдэг хүсэнүүд дэлхэй дээрэ улам ехэ боложо, бэхижэжэ байна, эдэ хүсэнүүд дайнай аюулые зайсуулхын түлөө, экономическа ба социальна ондо ондоо системэтэй гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ, тэмсэхэшье.

Коммунистическэ партимнай, агууехэ Ленинэй захяа заабариие бэелүүлэн, советскэ эхэнэрнүүдые интернационализмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлдэг. Тиимэһээ империалистическэ гүрэнүүдтэхи эхэнэрнүүдэй хархис богоолшолгоһоо гарахын түлөө тэмсэлдэнь советскэ эхэнэрнүүд мартын 8-най энэ үдэртэ өөһэдынгөө талархалые мэдүүлнэ.

Коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулалсагшад—советскэ эхэнэрнүүдтэ алдар соло!

...спубликын аймагуудта барилгын модо отололго ба ...олгын ябаса тухай 1956 оной мартын 6-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Модо отололго	Отолһон модо зөөлгэ	Аймагууд	Модо отололго	Отолһон модо зөөлгэ
...банскын	139,5	67,6	Сэлэнгын	73,6	43,1
...рибайкальска	112,5	51,2	Яруунын	72,0	48,5
...дарын	104,5	10,3	Баргажанай	71,0	21,8
...урын	102,1	53,4	Кяхтын	69,1	11,7
...хэнэй	101,8	92,0	Хэжэнгын	53,5	28,6
...харшэбэрэй	100,2	52,2	Хориин	52,3	14,6
...йкало-Кударын	93,4	66,7	Иволгын	49,4	22,0
...рбагатайн	92,0	38,8	Ахын	48,0	32,0
...каменай	83,0	40,3	Заиграйн	37,8	23,5
...румканай	81,5	34,6	Баунтын	22,4	28,2
...рнин	80,6	72,5	Хойто-Байгалһаа мэдээн абтаагүй.		
...дын	76,9	22,3			

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин США-гэй Президент Дуайт Д. Эйзенхауэр хоёрой хандалга бэшэгүүдые абалсаһан тушаа

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай 1955 оной сентябриин 19-дэ США-гэй Президент Дуайт Д. Эйзенхауэртэ бэшэг эльгээһэниинь мэдээжэ. СССР США хоёрой сэрэгэй талаар мэдээ абалсажа байха, хоёр ороной газар дайдын фото-зурагуудые агаарһаа абалсажа байха тухай дурадхалые Женевэдэ болоһон, дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые Толгойлогшонорой зүблөөн дээрэ США-гэй Президентын оруулһантай дашарамдан, буу зэбсэг хуряалгын асуудал тухай һанамжанууд тэрэ бэшэг соо найруулагдаһан байгаа. Тэрэ бэшэг 1955 оной сентябриин 25-да советскэ хэблэлдэ толилогдоо һэн.

США-һаа СССР-тэ байгаа посол Чарльз Э. Болен мартын 5-да СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинтай уулзажа, США-гэй Президент Дуайт Д. Эйзенхауэрэй 1956 оной мартын 1-нэй хандалга бэшэгые тэрээндэ барюулба. Энэ бэшэг хадаа Н. А. Булганинай 1955 оной сентябриин 19-нэй бэшэгтэ үгтэһэн харюу болоно.

США-гэй Президент Дуайт Д. Эйзенхауэрэй хандалга бэшэг доро толилогдобо:

«Дээдэ тушаалта
Николай А. Булганинда
СССР-эй Министрнүүдэй
Соведэй Түрүүлэгшэдэ
Москва.
1956 оной мартын 1.

Хүндэтэ г-н Түрүүлэгшэ,

Октябриин 11-дэ эльгээһэн хандалга бэшэг соогоо Танда мэдээсэһэн ёһоороо би мүнөө, бидэнэрэй Женевэдэ зүбшэн хэлсэһэн, буу зэбсэг хуряалгын тааруу һайн системэ байгуулха тухай асуудал тушаа Танай сентябриин 19-нэй хандалга бэшэгые наринаар хаража үзөөб.

Гэнтэ добтологдохогүй найдабариие али али таладаа хангаха шухала байһаниие, мүн тэрэшэлэн буу зэбсэг хуряаха хүсэлэнгэй али али талаһаа байһаниие зүбшөөжэ байһанаа Танай мэдүүлһые хангалтатайгаар тэмдэглэнэб. Уласхоорондын хиналтын ба шалгалтын шухала асуудал гуримшуулхые минии үнэн сэдьхэлһээ хүсэжэ байһаниие Та тэмдэглэнэт.

Гэбэшье, минии женевскэ дурадхал тушаа Та доро дурсагдаһан асуудалнуудые табина гээшэ хат. Минии дурадхалай абтаһанай эсэстэ буу зэбсэг хуряагдаха гээшэ гү гэжэ Та асуунат, энээн тушаа һэжэглэжэ байһанаа мэдүүлнэт. Бусад оронуудые хиналсаха шухала гэһэн һанамжые Та оруулнат. Ядерна зэбсэг тушаа бусад асуудалнуудые табиһан байнат. Минии Женевскэ дурадхалые абаад, тэрээнии газар дээрэхи шалгалтын постнууд тушаа Танай дурадхалнуудтай зохилдуулбал, гэнтэ добтолхо аюулые багадхажа, буу зэбсэг хуряаха, түгшүүрил һуларуулха, бата бэхи эб найрамдалай арга нүхэсэлые үнэхөөрөө һайжаруулха байгаа гэжэ би батаар этигэнэб. Холбоото Штадууд энэ зорилгые туйлахаар эрид шиидэнги байна. Буу зэбсэг хуряаха талаар Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Комиссиин Подкомитедтэхи минии түлөөлэгшэ манай правительствонуудай зүгһөө зохихо хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэжэ, буу зэбсэг бодотоор хуряаха программа зохёохо хэрэгтэ туһалхаар бэлэн байна. Минии һанахада, ядерна аюулые хиналтада оруулха тушаа бидэнэр илангаяа ехэ оролдолго гаргаха ёһотойбди. Энэ зорилгые туйлаха түрүүшын шухала алхам болгон, мүн манай агаарай ба газар дээрэхи шалгалтын системэ үнэхөөрөө хангалтатай байха гэжэ найдаад, Холбоото Штадууд тааруу ба найдабаритай хэмжээнүүдые бусад гүрэнүүдтэй хамта зохёохоор бэлэн байна. Тэдэ хэмжээнүүд хадаа задардаг материалнуудай саашадаа хаанашье үйлэдбэрилэгдэхэдөө зэбсэгэй запасуудые ехэдхэхэ зорилгоор ашаглагдахагүйн тулада хэрэглэгдэхэ байна. Юрын уранай ба задардаг материалнуудай зохихо запасуудһаа уласхоорондын атомна агентствода «алишье талаһаа энэ дары үгэжэ эхилхэ, саашадаа үгэжэ байха» гэжэ 1953 оной декабриин 8-да минии оруулһан дурадхалые дурсагдаһан хэмжээнүүдтэй зохилдуулжа болохо байгаа. Хэрбээ ёһотойгоор бэелүүлэгдээд байгаа һаа, эдэ хэмжээнүүд ядерна зэбсэгые саг үргэлжэ ехэдхэжэ байха гэһэн, мүнөө үедэ дэлхэй дээрэ дэлгэрһэн эрмэлзэлгые хубилгаха һэн. Задардаг материалнуудай бүхы үйлэдбэрилгэ дэлхэй дээрэ, хаа хаанагүй имагтал амгалан ажалда хэрэглэгдэһэй гэжэ эсэсэй эсэстэ хүсэнэб.

Уласхоорондын хиналтаһаа зайсажа, атомна ба водородно зэбсэг нюусаар үйлэдбэрилжэ болохо байһан дээрэһээ гараха бэрхэшээлнүүдые 1955 оной майн 10-най дурадхалнууд соогоо Танай Правительствын тэмдэглэһэниие хараадаа абанаб. Хиналтые хангажа шадаагүй дээрэһээ гаража болохо аюул хадаа бии байгаа бэрхэшээлнүүдые дабажа, найдуулгын бодото һайн системые зохёон бэелүүлхые эринэ. Хоёр талаһаа ёһотойгоор оролдоод байгаа һаа, энэ хэрэгтэ амжалта туйлажа шадахабди гэжэ найданаб.

Буу зэбсэг хуряахые онсо ехээршье бэшэ һаа, гол түлэб оролдохо хэрэгтэй гэжэ тоолоноб. Тиихэ зуура, хүнүүдэй составые бэшэ, харин буу зэбсэг хизаарлаха хараа баримталха шухала. Һүүлшынхииень түрүүшынхидэнь орходоо үлүү һайнаар ажаглан хаража, гуримшуулжа, хинажа болохо байна. Уласхоорондын мүнөөнэй оршон байдалда, илангаяа Дальна Востогто ёһотой эб найрамдалай тогтоогүй дээрэһээ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй юрэнхы хэмжээе хороохо тухай үгээ ойлголсохонь мүнөө үедэ бэрхэтэй байжа болохо гэжэ һананаб. Гэбэшье, гол түхэлэй буу зэбсэгүүдые ёһотой найдабаритайгаар хинаха ба хизаарлаха тушаа тогтонижуулхы шэнжэтэй хэмжээ-ябуулганууд тухай бүри мүнөөшье үгээ ойлголсожо болохо арга бии байха ёһотой. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд бүгэдые хабаадуулһан системын таһаршагүй хубинь байха болоно. Энэ системэ хадаа хабаадагша гүрэнүүдэй аюулгүй байдалые хангахын тулада хэрэгтэй байна.

США СССР хоёрой Нэгэдэмэл Королевствотэй, Францитай ба Канадатай, Подкомитедэй талаар манай ханинартай хамта гол хэлсээ хэрбээ туйлажа шадаа һаань, бусад гүрэнүүд бүгэдэниитын эб найрамдалда һайн удхашанартай гэжэ хараһан хэмжээ-ябуулгануудта хамжахые хүсэхэ байха гэжэ би батаар этигэнэб. Хоёр талаһаа баталагдаһан, ажаглан хаража байха системэ хадаа манай хоёр ороной өөһэдынгөө хилын саана байлгажа байгаа зэбсэгтэ хүсэнүүд болон зэбсэг хэрэгсэлнүүд тушаа хамаата бусад гүрэнүүдэй зүбшөөлтэйгөөр ёһотой бодото һайнаар хэрэглэгдэжэ болохо гэжэ США һанана.

Иимэ программын анха түрүүшын шатануудта СССР-шье, США-шье сэрэгэй тон ехэ хүсэнүүдтэй тэрэ тоодо ядерна зэбсэгэй запасуудтай байха байна. США хадаа ээрхэг добтолго хэхын тулада, имагта национальна зорилго туйлахын тулада бэшэ, харин энэ забһарай үедэ ниитэ тогтонижуулгын хэрэгтэ туһа нэмэри хэхын тулада тиимэ хүсэнүүдые урдынхи хэбээрээ барижа байха юм гэжэ элитээр заахые хүсэнэб.

Манай хоёр гүрэнэй ба дэлхэйн бусад оронуудай арадуудта тон ехэ удхашанартай энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулнабди гэһэн Танай мэдээсэлые һайшаанаб. Холбоото Штадууд үнэн зүб ба үни удаан оршохо эб найрамдал хангаха зорилгые урдынхи хэбээрээ баримтална гэжэ Таниие, Танай ороной арадые найдуулхыемни зүбшөөгыт. Буу зэбсэг хуряаха талаар Подкомитедэй болохоёо байгаа сесси энэ зорилгые туйлаха талаар ёһотойгоор урагшаа дабшаха арга боломжо олгохо гэжэ найданаб.

Минии январиин 28-най бэшэгтэ үгтэһэн Танай февралиин 1-нэй бэшэгые абаһанаа энээнэй дашарамда баталнаб. Минии хараа бодол дурсагдаһан бэшэг дотор найруулагдаһан хэбээрээ гол түлэб үлэнэ. Гэбэшье, бидэнэрэй хоорондын харилсаанда ямар нэгэн шэнэ, ашагтай һайн алхам хэхэ арга олдожо болохо гэжэ энэ асуудалые саашадаа шэнжэлжэ үргэлжэлхэб. Би хожомшог энэ асуудалаар Тантай дахинаа харилсажа болохоб.

Үнэн сэдьхэлһээ Танай
Дуайт Д. ЭЙЗЕНХАУЭР.

Ажахын болон культурна байгуулалтада профсоюзуудай үүргые эрид дээшэлүүлхэ

(Профсоюзууд хоорондын областной конференциһээ)

Бурят-Монголой IV областной профсоюзна конференци мартын 2—3-най үдэрнүүдтэ болобо. Профсоюзуудай Бурят-Монголой областной Соведэй тоосоото элидхэл областной Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр **М. М. Могнонов** хэбэ.

Профсоюзуудай III областной конференциһээ хойшо үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада профсоюзна организацинуудай ажабайдалда, бүхы ороноймнай ажабайдалда ехэхэн хубилалтанууд болоо. Партиин XX съезд энэ үе соохи эгээн ехэ, түүхэтэ событи мүн болоно.

Тоосоото үе соо областной партитийна организациин хүтэлбэреэр профсоюзна организацинууд хүдэлмэреэ зарим тэды һайжаруулжа, республикын үмэнэ табигдаад байһан ажахын-политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ үүргэеэ нилээд дээшэлүүлээ гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Хүдэлмэришэд ба албахаагшадай культурно-ажаһуудалые һайжаруулха, тэдэнэй ажал хүдэлмэридэ таатай зохид эрхэ байдал хангаха, ажалай хуули заршамуудые наринаар сахиха хэрэгтэ нютагай профсоюзна организацинууд анхаралаа ехээр табидаг, энэ асуудалые нягтаар хинан шалгажа байдаг, ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулдаг болоһон байна.

Партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй ашаар республикын промышленна предприятинууд 1955 онойнгоо гүрэнэй түсэбые 104 процент дүүргээ. Энэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ талаар профсоюзна организацинууд эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Илангаяа Улан-Удын судна барилгын ба модоной заводуудай, Хандагайн ба Эрийскэ леспромхозуудай, Зэдын комбинадай, Сэмбын фабрикын, Горячинскын ба Яруунын загаһанай заводуудай болон бусад предприятинуудай профсоюзна организацинууд съездын урда тээхи социалистическэ мүрысөө эдэбхитэйгээр эмхидхэжэ, коллективэйнгээ дунда ехэ хүдэлмэри ябуулһан байна.

Тиигэбэшье, партиин XX съездын элирүүлһэн профсоюзна хүдэлмэридэхи горьтой ехэ дутагдалнууд профсоюзуудай Бурят-Монголой областной Соведэй хүдэлмэридэ, мүн обкомууд, райкомууд болон профсоюзна эхин организацинуудай хүдэлмэридэ гүйсэд хамаатай байна. Илангаяа республикын МТС-үүдтэ, барилгын материалай предприятинуудта профсоюзна хүдэлмэри һулаар табигданхай. Социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилхэ, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэл ба наукын түйлалтануудые үргэнөөр тараажа, бүгэдын шадабари болгохо тухай КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй эрилтые республикын профсоюзна олон организацинууд хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ гэжэ делегадууд тэмдэглэбэ.

— Мүнөө кузнечнэ цех заводой эгээн шухала цехүүдэй нэгэн юм. Цехымнай комитет хүдэлмэри ябуулжал байдаг, үдэр һарынгаа нормые 120—130 процент дүүргэдэг хүнүүдшье манайда олон. Теэд заводой бүхы цехүүдэй жэгдэ һайнаар хүдэлмэрилжэ шадаагүй, олон цеховой комитедүүдэй муугаар хүдэлдэг дээрэһээ манай заводой хүдэлмэридэхи ехэхэн дутагдалнууд зайсуулагданагүй, — гэжэ паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэн делегат нүхэр **Малыгин** хэлэбэ. Һарын түрүүшын үдэрнүүдтэ ааляар хүдэлөөд, һүүлшын хэдэн үдэрнүүдтэ хэмгүйгөөр яарадаг хэрэггүй заншал мүнөө хүрэтэр зайсуулагданагүй. Тэрээн дээрэһээ боложо голодоһон ехээр гаргагдана, машина станогууд миин байна, һарын болон кварталына түсэбүүд дүүргэгдэнэгүй. Энэ дутагдалые зайсуулха талаар манай цехын комитедтэ заводской комитедэй болон профсоюзна областной Соведэй зүгһөө зохихо туһаламжа үгтэнэгүй гэжэ тэрэ хэлэбэ.

— Мүрысөөнэй түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын дунда дэлгэрүүлжэ, мүрысөөндэ бүхы хүдэлмэришэдөө хабаадуулха, бүхы предприятяараа амжалта туйлахын түлөө манай рабочком оролдодоггүй, харин зарим түрүү пункт болон участогуудаа хараад һуудаг заншалтай,—гэжэ Шулуутайн леспромхозой профсоюзна организациһаа ерэһэн делегат нүхэр **Пантюхин** шүүмжэлбэ.

Ажалшадые культурно-ажаһуудалай талаар, гэр байраар хангаха асуудалда конференциин делегадууд ехэхэн анхаралаа хандуулба. Илангаяа паровозо-вагонно заводой, Зэдын комбинадай, мяха-консервын комбинадай, машинно-тракторна станцинуудай профсоюзна организацинуудай делегадууд энээн тушаа ехээр хэлэжэ, «Бурмонголстрой», «Джидострой» трестнүүд болон барилгын бусад организацинуудта ехэхэн эрилтэ табиһан, хүдэлмэриинь дутагдалнуудые хурсаар шүүмжэлһэн байна. Жэшээлбэл, Бургалтайн МТС-тэ 20-ёод хүнэй багтаха хамтын байрада 40—50 механизатор байрална. Мүн Хонхолойн болон бусад МТС-үүдэй механизаторнууд гэр байрын ба культурно-ажаһуудалай талаар мууса хангагданхай гэжэ делегат нүхэр **Ганус** болон бусад хэлэбэ. Зэдын комбинадай, Галуута-Нуурай шахтын хүдэлмэришэдэй культурно-ажаһуудалай, байра байдалай талаар, мүн медицинскэ туһаламжын талаар ехэ дутагдалай бии байһан тухай делегадууд нүхэд **Левандовский, Хойдуков** гэгшэд шүүмжэлбэ.

Ямар шалтагаанһаа олон газарта профсоюзна хүдэлмэри ехэ һула байнаб гэхэдэ, профсоюзуудай областной комитедүүд, мүн областной Соведэй Президиум профсоюзна олониитэтэй холбоо барисаа багатай, доодо шатын профсоюзна организацинуудта муугаар туһалдаг, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ гэжэ оролдодоггүй дээрэһээ болоно гэжэ делегадууд нүхэд **Воробьев, Марков, Горькова, Ихиныров** гэгшэд хэлэбэ.

— Профсоюзуудай областной Соведэй тоосоото элидхэлые нүхэр Могнонов угаа юрэнхыгөөр, профсоюзна организацинуудай хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр шэнжэлэнгүй хэлэбэ,—гэжэ делегат **Марков** шүүмжэлээ.

Дүй дүршэлыень халажа абамаар, шадабаритай һайн хүдэлмэриие харуулһан гү, али профсоюзна хүдэлмэриин һула, муу байһанай шалтагааниие элирүүлһэн баримтанууд тоосоото элидхэл соо яахадаа байгаагүйб гэхэдэ, областной Соведэй Президиум, тэрэнэй гэшүүд нүхэд Могнонов, Череп болон бусад профсоюзна организацинуудай бодото байдалые һайнаар мэдэдэггүй гэжэ делегат **Николаев** хэлэбэ.

Хүдэлмэришэдэй дунда культурно-гэгээрэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин һулаар ябуулагдажа байһан тухай тогтохо зуураа, делегат нүхэр **Воробьев** иигэжэ хэлэбэ:

— Манай мяха-консервын комбинадай самодеятельностиин коллективтэ туһалхын, хүдэлмэриинь һайжаруулхын тула мэргэжэлтэй һайн артистые манда эльгээхэ гэжэ Областной Соведэй Президиум үни хада найдуулһан аад, мүнөөшье хүрэтэр эльгээгээгүй гэжэ тэрэ шүүмжэлбэ.

Профсоюзуудай зарим обкомууд, илангаяа ой модоной ба саарһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком профсоюзна кадрнуудта багаар туһалдаг, кадрнуудые муугаар мэдэдэг дээрэһээ зарим ушарта шадабаригүй, һамуу һалигай хүнүүдые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ табиһан баримтанууд конференци дээрэ элирээ. Тиихэдэ леспромхозуудай ба машинно-тракторна станцинуудай рабочкомууд хүдэлмэришэдые профсоюзай гэшүүндэ абаха хүдэлмэри муугаар ябуулдаг, профсоюзай гэшүүнэй түлбэриие саг соонь абадаггүй гү, али гэшүүдһээ суглуулһан мүнгые дары тушаадаггүй, заримдаа үрижэрхидэг ушарнууд тухай ехээр хэлэгдэбэ.

ВЦСПС-эй зүгһөө профсоюзуудай областной Соведтэ, мүн обкомууд болон нютагай профсоюзна комитедүүдтэ һулаар туһалдаг, ВЦСПС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй манай иишэ үсөөн ябадаг тухай олон делегадууд тэмдэглэбэ.

Областной Соведэй тоосоото элидхэл тушаа хамта хори гаран хүн үгэ хэлэбэ. Конференциин хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Климов, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Цыремпилон, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Болсохоев хабаадалсаба.

Профсоюзуудай үмэнэ КПСС-эй XX съездын табиһан зорилгые ойрын саг соо бэелүүлхын түлөө эршэмтэй тэмсэхээр бэлэн байһанаа Бурят-Монголой профсоюзууд хоорондын конференци харуулба. Республикын профсоюзна организацинуудай хүдэлмэриие эрид шэнэдхэн һайжаруулха хэрэгтэ зорюулһан дэлгэрэнгы тогтоол конференци баталан абаба.

***

Конференциин һүүлээр профсоюзуудай Бурят-Монголой областной Соведэй шэнэ составай нэгэдэхи Пленум боложо, областной Соведэй Президиумые һунгаба. Областной Соведэй Президиумэй түрүүлэгшээр нүхэр **М. М. Могнонов**, секретаряар нүхэр **А. С. Череп** һунгагдаба.

Белорусска ССР. Молодечненскэ областиин Поставска Культурын байшангай дэргэдэ драматическа кружок һайнаар хүдэлмэрилнэ. Энэ хадаа республика доторхи хүдөөгэй эрхим коллективүүдэй нэгэн юм. Һаяхан уранһайханай самодеятельностиин хүдөөгэй коллективүүдэй республиканска харалга дээрэ энэ драмкружогто нэгэдэхи шан үгтэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Драматическа кружогой хүтэлбэрилэгшэ В. П. Галкин кружогойхидтоёо хамта байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Пропагандистнуудай семинар

Партиин Иволгын айком байгша оной мартын 3-да пропагандистнуудай семинар үнгэргэбэ.

Областной партийна һургуулиин багша, түүхын наукануудай кандидат нүхэр П. Н. Матханов «КПСС-эй XX съезд дээрэ табигдаһан зарим шухала теоретическэ асуудалнууд» гэһэн темээр элидхэл хээ.

Мүн тэндэ айкомой партийна кабинедые даагша нүхэр Доржиев методическа заабари кружогой ба политһургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ үгэбэ.

„Агитаторай блокнодой" ээлжээтэ номер

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой пропагандын ба агитациин таһагай гаргадаг «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ номер хэблэгдэбэ.

Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд соо «КПСС—манай илалтануудые зоригжуулагша, эмхидхэгшэ мүн» гэжэ түрүү бэшэг толилогдонхой.

В. Хогоевагай «Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр — мартын 8», М. Ермаковой «Түргэнөөр, үнэгүйгөөр, һайнаар бариха», И. Батыщевай «Хонидые үбэлдөө хурьгалуулга яажа эмхидхээбибди» гэһэн статьянууд мүн хэблэгдэнхэй.

Агитационно хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө А. Паршковой «Харуулан ойлгуулха агитаци—ниитэ-политическэ хүдэлмэриин шухала формо» гэһэн статья тунхаглагдаба.

Агитаторта туһаламжа болгон, 1956 оной март соо хэгдэхэ хөөрэлдөөнүүдэй темэнүүд ба тэдээндэ хэрэглэгдэхэ литература блокнодой эсэстэ толилогдонхой.

Город шадарай колхозууд ОВОЩЬ ЕХЭЭР УРГУУЛАГТ

Хартаабха, овощиин үндэр ургаса абанабди

«Хартаабха, овощь тарижа ургуулга ба бэлэдхэлгые ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые манай бригадын гэшүүд угаа ехэ баяртайгаар угтаа. Парти, правительствын абаһан энэ тогтоолые ажал хэрэг дээрээ амжалтатайгаар бэелүүлхын тула хабарай тарилгада түлэг дундаа бэлдэжэ байнабди.

Манай колхоздо овощь ургуулдаг нэгэ бригада 12 хүнһөө эмхидхэгдэнхэй. Бригадын гэшүүд нёдондо хартаабхын болон овощиин муу бэшэ ургаса абажа, 1955 ондо гүрэндэ овощь тушааха, худалдаха түсэб болзорһоо урид дүүртэгдэһэн байгаа. Хартаабха, овощь ургуулгаар туйлаһан зарим тэды амжалтаараа манай бригадынхид һанаагаа амараагүй, энэ жэлдэ бүри ехэ ургаса абаха гэжэ шиидэбэ.

Мүнөө жэл бригадамнай 15 гектар хартаабха, 26 гактар овощь, илангаяа капуста ехээр тариха байна. Дунда жэшээгээр нэгэ гектар дээрэһээ 200 центнер хартаабха, 170 центнер капуста, 160 центнер помидор, 140 центнер үгэрсэ ургуулха уялга абанхайбди. Тэрэшэлэн һонгино, морковь ехээр ургуулхабди.

Энэ уялгаяа дүүргэхын тула бригадымнай гэшүүд огородойнгоо газар үтэгжүүлжэ байна. Парнигта орохо 800 шарга, огородой газар үтэгжүүлхэ 300 гаран шарга наг шэбхэ гаргагдаа. Тиихэдэ огородой бүхы газар дээрэ саһа тогтооһон байнабди.

Һүүлэй мэдээтээр бригадамнай 6 мянга гаран горшоогхонуудые хэһэн байха юм. Тарилгын эхилтэр үшөө 50 мянган горшоогхонууд хэгдэхэ ёһотой. Эдэ горшоогхону[...] хай станок дээрэ хэгдэнэ. [...] нютагай дунда һургуулиин [...] шад 10 мянган горшоогхо[...] саарһаар хэжэ үгэхэ юм.

Хабарай тарилгада бэлэ[...] хүдэлмэридэ колхознигууд [...] Мыфтакова, Ринчинова, Бал[...] болон бусад эдэбхитэйгээр [...] далсана. Эдэнэр үдэрэйнгөө [...] габариие 120—150 процент х[...] дүүргэдэг.

Һүүлэй хоёр жэлдэ манай [...] овощь, хартаабха тариха т[...] үргэдхэбэшье, үшөөл бага [...] абана. Энээнэй гол шалтагаа[...] гэхэдэ, эдэ культурануудай [...] гын хойноһоо харууһалга м[...] эмхидхэгдэнэ. Ряд хоорондын [...] дүүрилгэ мүнөө хүрэтэр ме[...] цилагдаагүй байһаар. Нёдон[...] лэнгын МТС «СКГ-4» маркын [...] шинаар хартаабха һуулгаһан [...] зүб квадрат гаргажа шадааг[...] Тиимэһээ ряд хоорондын эл[...] гые хоёр тээшэнь хэжэ [...] һэмди.

Мүнөө жэлдэ МТС хартааб[...] лон овощиин ряд хоорондын [...] рилгые механизацилха ёһотой.

Хартаабха, овощь гүрэндэ [...] лаха сэнгэй дээшэлһэнэй аша[...] най колхоз ажахын энэ һалба[...] ехэхэн олзо доход абаха а[...] болобо. Энээн тушаа манай к[...] нигууд һайса мэдэнэ. Тиимэһ[...] най бригада хартаабха, овощь [...] ургуулжа, колхознигуудайнгаа [...] дабаниие амжалтатайгаар дү[...] байна.

А. Лубсанов, Сэлэнгын а[...] Сталинай нэрэмжэтэ кол[...] огородой бригадын бригади[...]

Шухала хэрэгые тооногүй

Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүд соо хартаабха болон овощь ехээр тарижа баян ургаса абаха тушаа онсо тэмдэглэгдээ һэн. Энээниие саашадань хүгжөөхэ, арад зониие овощёор хангаха гээшэ колхозуудай тон шухала зорилго мүн.

Гэхэтэй хамта, манай республикын Улан-Удэ город шадархи аймагууд хартаабхын болон овощиин ургаса ехээр абажа, городой арад зониие элбэгээр хангаха дүүрэн арга боломжотой. Гэбэшье, Прибайкальска аймагай колхозуудые абаад үзэхэдэ, энэ хүдэлмэридэ горьтой анхарал табидаггүй байна. Тэрээн дээрэһээ жэл бүхэндэ муу ургаса абана. Жэшээлхэдэ, 1955 ондо энэ аймагта 290 га талмайда тарилга хэжэ, гектар бүхэнэй миил 19 центнер ургаса абаа. Тиихэдэ «Путь к коммунизму», Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд гектар бүриһөө арай гэжэ 8—12 центнер ургаса абаһан байна. Иигэжэ ажахын үнгэрһэн жэлдэ муу ургаса абаһан дээрэһээ аймаг соо нэгэшье колхоз гүрэндэ хартаабха, овощь тушааха түсэбөө дүүргээгүй байшоо.

Энэ жэлдэ овощь, хартаабх[...] ловой суглуулбариин түсэбые [...] гэхын тула 1955 онойхиһоо 6 [...] ехэ ургаса абаха хэрэгтэй б[...] Теэд энэ зорилгые бэелүүлхы[...] лөө өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. [...] болотор хартаабхынь үрэһэн [...] хаагдаагүй байһаар. Аймаг со[...] га хартаабха тарихаар түсэб[...] һэн аад, бии байгаа үрэһэнии[...] талмайн хахадтаншье хүрэхэгү[...] Тиихэдэ Маленковой, Хрущев[...] рэмжэтэ, «Путь к коммунизму[...] хозуудта үрэһэн бүри ехэ дуту[...] колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд [...] байһан үрэһээ хүсэлдүүлхэ [...] хэмжээ абанагүй. Мүн бусад [...] колхозууд овощиин үрэһэ ду[...] байһаар.

Аймагай колхозууд юун д[...] боложо, жэл бүри овощь, х[...] хын муу ургаса абанаб гэхэ[...] рилга хэхэдээ агротехническэ [...] ринуудые дүүргэдэггүй, т[...] ёһо тэдыгээр хандадаг. Эдэ [...] далнуудые усадхабал, үндэ[...] ургаса абаха арга боломжо [...] бүхэндэ бии.

Г. И[...]

Коммунистическэ партиин түүхэдэхи шухала шата

РКП(б)-гэй X съездын нээгдэһээр 35 жэлэй ойдо

КПСС-эй түүхэдэ, партийна зэргэнүүдэйнгээ нэгэдэл бэхижүүлхын түлөө, олон түмэн ажалшадтай партиин холбоо барисаагаа бэхижүүлхын түлөө, социализм байгуулхын түлөө тэмсэлэйнь түүхэдэ В. И. Ленинэй хүтэлбэри доро болоһон РКП(б)-гэй X съезд угаа ехэ удхашанартай байгаа.

В. И. Ленин съездын нээгдэхэдэ үгэ хэлэһэн, зүбшэхэ зүйлэй гол шухала бүхы асуудалнуудаар: РКП(б)-гэй ЦК-гэй политическэ ажал-ябуулга тухай тоосоо, развёрсткые натуральна налогоор һэлгэхэ тухай, партиин нэгэдэл ба анархо-синдикалистска хэлбэрэл тухай элидхэлнүүдые хэһэн байна. Ленин мүн тэрэшэлэн профсоюзууд тухай, түлишын асуудалаар үгэ хэлэһэн, мүн съездын хаагдаха багта үгэ хэлэһэн байха юм. В. И. Ленин съездын тон шухала шиидхэбэринүүдэй проектнүүдые бэлэдхээ һэн.

РКП(б)-гэй X съезд Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй байдалдахи эгээн бэрхэтэй үенүүдэй нэгэндэ болоо бэлэй. Дүрбэн жэлэй империалистическэ дайнай һүүлээр, хожомынь гурбан жэл соо болоһон гадаадын сэрэгэй интервенциин ба гражданска дайнай һүүлээр ороммнай ажахын угаа ехэ һандаралда ороод байгаа. Промышленность, транспорт ехээр һандаргагдаһан байна. Сагаантан ба интервентнүүд нүүрһэнэй шахтануудые болон түмэрэй руднигуудые тэһэ бута татаа һэн. Түлишэ бага байһан дээрэһээ олонхи фабрика, заводууд хүдэлмэрилдэггүй байгаа. Мүн хүдөө ажахышье доройтон муудажа, тэрэнэй продукцинь дайнай урда тээхитэй сасуулхада оройдоол хахад шахуунь болоһон байгаа.

Оромнай эдеэ хоолоор ехэ дутажа байгаа. Дотоодын ба гадаадын олон тоото дайсадта эсэргүү саг үргэлжын тэмсэл хэжэ, олониитэ ажалшадай эсэһэниинь мэдэгдэжэ байгаа. Таряашад продразвёрсткодо дураа гутажа байһан тухайгаа мэдүүлдэг һэн. Үлэсхэлэн хооһон ябаһан, эсэһэн сусаһан дээрэһээ дураа гутаха ябадал зарим хүдэлмэришэдэйшье дунда үзэгдэдэг болоо һэн.

Гражданска дайнай жэлнүүдтэ хүдэлмэришэн анги ажалша таряашад хоёрой сэрэгэй-политическэ холбоо барисаан бии болоо. Дайнай дүүрэжэ, амгалан байгуулалтада орхотой хамта партимнай хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай, шэнэ ёһотой холбоо барисаа олохо зэргэтэй болоһон байха юм. Иимэ шэнэ ёһоной холбоо барисаае агууехэ Ленин олоо һэн. Шэнэ экономическа политикын асуудалнуудые шиидхэхэ зуураа, Ленин хүдөөгэй байдалые, таряашадай бэшэгүүдые гүнзэгыгөөр шудалдаг, таряашадтай нэгэнтэ бэшэ хөөрэлдэдэг байгаа. «Разверсткые натуральна налогоор һэлгэхэ тухай» партиин X съезд дээрэ хэлэһэн элидхэл дотороо Ленин шэнэ экономическа политикада орохо шухала байһые үндэһэлэн харуулаа һэн. Энэ политика хүдэлмэришэн ангиин ба ажалша таряашадай холбоо барисаанай экономическа үндэһэ һуури бэхижүүлхэ аргаар социализмын һуури байгуулха хэрэгтэ зорюулагдаһан байгаа.

Партиин X съезд продразвёрсткые продналогоор һэлгэхэ тухай, НЭП-тэ орохо тухай түүхэтэ шиидхэбэри Ленинэй дурадхалаар абаһан байна. Шэнэ экономическа политика болбол капитализмһаа социализмда оролгын үедэхи пролетарска гүрэнэй иматта зүб политика байгаа. Тэрэ политика олониитэ арад зоной шухала интерестэй, манай орон дотор социализм байгуултын хуули ёһонуудтай тааралдадаг һэн.

РКП(б)-гэй X съезд хадаа арадайнгаа ажахые амжалтатайгаар һэргээн бодхоохын түлөө, СССР дотор социализм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ Коммунистическэ партиие нягтаруулан жагсаахада иматта ехэ үүргэтэй байгаа.

Съезд дээрэ профсоюзууд тухай үгэ буляалдаанай дүн гаргагдаһан, коммунизмын һургуули бологшо олон миллион хүдэлмэришэн ангитай партиин холбоо барисаа тогтоохо гол арга зэбсэг бологшо профсоюзуудай үүргэ ба зорилгонууд тухай ленинскэ хараа заабари һайшаагдаһан байна.

В. И. Ленин хадаа бүлэглэлнүүдэй байгуулагдаха ябадалда эсэргүүгээр, партиин нэгэдэлэй түлөө эрид шууд тэмсэхэ шухала гэжэ заадаг һэн, юундэб гэбэл, партиин нэгэдэлые багаханааршье һуларуулаа һаа, манай орон дотор капиталистическэ байгуулалта дахин тогтоохые һэдэдэг гадаадын ба дотоодын дайсадта сэхэ туһалһан ябадал болохо байгаа. Пролетарска парти тон нягта жагсаалтай, тэсэбэритэй, шанга журамтай байхадаа хүсэтэй байдаг гэжэ Ленин тоолодог һэн. Манай хэрэгэй амжалта туйлахын тулада партиин тон нягта жагсаал, эбтэй хүдэлмэри, нэгэ ниитэ дура зориг хэрэгтэй гэжэ Ленин хэлэдэг һэн.

РКП(б)-гэй X съезд «Партиин нэгэдэл тухай» ленинскэ гайхамшагта тогтоол баталан абаһан байна. Партийна зэргэнүүдэй нэгэдэлые ба нягта жагсаалые хангаха, партийна нарин шанга журам тогтоохо, парти доторой демократи хүгжөөхэ, коммунистнуудай идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ арга замууд тэрэ тогтоол дотор заагдаһан байгаа. Партиин зэргэнүүдэй нэгэдэлтэй ба нягта жагсаалтай байха, партиин гэшүүдэй бэе бэедээ бүримүһэн этигэхэ ба үнэхөөрөө эбтэй хүдэлмэри хангаха гээшэ жэжэ буржуазин улам ехээр туйбалзадаг болоод байһан тэрэ үедэ илангаяа шухала байна гэжэ съезд партиин бүхы гэшүүдэй анхаралые хандуулаа һэн.

Съезд болбол парти доторхи али бүхы фракцинуудые ба бүлэглэлнүүдые дары тарааха гэжэ зааһан, фракционно ямар-нэгэн тэмсэлэй хэгдэхэгүйн тулада наринаар ажаглан хаража байхыень бүхы партийна организацинуудһаа эриһэн байна. Съездын энэ тогтоолые дүүргээгүй бол, партиһаа заатагүй дары гаргагдаха, ЦК-гэй гэшүүд кандидадта оруулагдаха ба эгээн шанга зэмэ амсаха—партиһаа гаргагдаха байгаа. Партиин нэгэдэлдэ фракционностиин хоротой ба аюултай байһые коммунистнуудта тодоор ойлгуулжа үгэхыень тэрэ тогтоол партийна организацинуудые уялгалаа һэн. Тиихэ зуураа, партиин нэгэдэл пролетариадай засагаа гартаа барижа байха ба социализм амжалтатайгаар байгуулха гол шухала эрхэ нүхэсэл мүн гэжэ тус тогтоол дотор бэшээтэй. Мүн партиин ажалябуулгада дутагдалые шүүмжэлэлгын угаа ехэ удхашанартай байһаниинь тэндэ онсолон тэмдэглэгдээ бэлэй. Тэрэ тогтоолой ёһоор али бүхы бодото дурадхал, партиин нютагай ба центральна хүтэлбэрилхы органуудай үзэмжэдэ ба шиидхэбэридэ унжагайруулагдангүйгөөр дары эльгээгдэхэ ёһотой байгаа.

Мүн тэрэшэлэн РКП(б)-гэй X съезд «Манай парти доторхи синдикалистска ба анархистска хэлбэрэл тухай» Ленинэй дурадхаһан тогтоол баталан абаһан байна. Энэ тогтоол соогоо съезд болбол «хүдэлмэришэнэй оппозици» гэдэгые элишэлэн буруушааһан, тэрэ оппозициин үзэл бодолые номнохо гээшэ Коммунистическэ партида байлгатай таарахагүй гэжэ мэдэрһэн байна.

Парти дотор хамтаараа хүтэлбэрилгын ёһо гурим сахиха шухала гэжэ съезд заагаа һэн. Партийна хүдэлмэриин гол арга методынь нэн түрүүндэ тон шухала асуудалнуудые үргэнөөр зүбшэн хэлсэхэ, тэдэ асуудалнуудаар парти дотороо шүүмжэлэл сүлөөтэйгөөр дэлгэрүүлжэ, ниитэпартийна шиидхэбэринүүдые хамтаараа зохёон гаргаха арга метод болоно гэжэ партийна байгуулалтын асуудалнуудаар абтаһан шиидхэбэринүүд дотор хэлэгдээ һэн.

Партиин нэгэдэл тухай, мүн партийна байгуулалтын асуудалнуудаар РКП(б)-гэй X съездын абаһан шиидхэбэринүүд партийна зэргэнүүдэй нэгэдэлые ба нягта жагсаалые сахиха хэрэгтэнь бүхы партида, тэрэнэй бүхы организацинуудта хүтэлбэрилхы заабари мүн болоо һэн.

Партийна зэргэнүүдэй ленинскэ бата нэгэдэлтэй байһан ябадал Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр манай арадай туйлаһан түүхэтэ бүхы илалтануудай шиидхэхы эрхэ нүхэсэлынь мүн байгаа.

Троцкистнууд, бухаринецууд, буржуазна националистнууд партийна зэргэнүүдэй ленинскэ нэгэдэлые досооһоонь һуларуулан һалгааха гэжэ һэдэдэг байгаа — тиин тэдэ бүхы дайсад партиимнай энэ нэгэдэлтэй ушаржа үй бута сохюулаа һэн гэжэ партиин XX съездэ КПСС-эй ЦК-гэй тоосоото элидхэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Коммунистическэ партиин нэгэдэлтэйл байгаа сатта энэ партида ямаршье д[...] ямаршье бэрхэшээлнүүд а[...] бэшэ юм гэжэ түүхын дүй[...] һургана. Тэмсэхэдээ айнг[...] өөрынгөө хараа шутамые бэе[...] дээ хэлэбэришэгүйгөөр, бэрх[...] нүүдһээ айжа сухарингүйгөө[...] та жагсаалтай хүсэн болоод т[...] дээ Коммунистическэ парти я[...] зорилго бэелүүлжэ шадаха [...] Энээниие КПСС-эй XIX [...] съезднүүдэй хоорондохи үед[...] мунистическэ партиин хэһэ[...] янзын ажал-ябуулга гэршэл[...] руулаа. Партиин хэһэн хүдэл[...] хэмжээнэй талаар, тэрэ саг [...] най орон дотор, хилын[...] на болоһон событинуудай [...] нарай талаар абабал, тэрэ [...] ветскэ Союзай Коммунист[...] партиин түүхэдэхи, манай Э[...] ной хүсэ шадал бэхижүүлхын [...] коммунистическэ общество б[...] хын түлөө, бүхы дэлхэй [...] найрамдал сахин мандуулхын [...] партиин хэһэн тэмсэлэй ту[...] шухала үенүүдэй нэгэниинь [...]

Энэ үе соо партиин ЦК [...] ажабайдалай ленинскэ гури[...] хин бии болгохо, маркси[...] нинскэ политика бэелүүлһэ[...] дэһөөр хамтаараа хүтэлб[...] гол ёһо гуримые эрид шууд [...] хэ тушаа, партийна хүдэлмэр[...] га дүршэлые нарижуулан [...] руулха тушаа угаа ехэ хү[...] хээ. Партиин ЦК болбол [...] арад түмэнэй ба тус тус х[...] дүүргэдэг үүргые марксис[...] нинскээр ойлгохо ябадалые [...] на олониитэдэ үргэнөөр та[...] ха хэмжээнүүдые абаа.

Манай партиин зэргэнүү[...] нэгэдэл, партиин болон сов[...] хы арадай агууехэ нэгэд[...] коммунизмын хүсэд бүри[...] мандаха эрхэ нүхэсэл мүн.

И. ПЕ[...]

Советскэ эхэнэрнүүд—коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулалсагшад мүн

Ц. ДОНДОКОВА.

Минии дуун

...доо талын
...ардам сэбэр харгыгаар
...рин хээрээ
...мыень табилан, табихадааш,
...бар намарай
...агданда хонёо адуулангаа
...суу шуургантай
...сэдөөр тэмсэн ябахадааш,
...хоной һургуулиин
...урагшадтай
... урогой һүүлээр
... баяртай
...ТС экскурсида ошоходоош,
...эл городтоо
...ээдэ һургуулиин хэшээлээр

Түрэлхи хэлэн дээрээ
эээлжээтэ лекци шагнахадааш,
Эхэнэрэй эрхые
эдлэн ябаһандаа омогорхон,
Эхэ ороноо
сэдьхэлһээ магтан дууланам.
Бүридэһэн дуум,
тогтонгүй сээжэ соомни,
Бүри хурсаар
шэнхинэн холуур зэдэлжэ,
Зоной зүрхэндэ
зориг,
баяр носооболшни,
Золтой гэхэб
басаган залуу наһамни.

Д. ЖАЛСАРАЕВ

Манай нютагай басагад

...й нютагай басагад
...маар басагад гэлсүүлээ.
...жэлтэй, эрдэмтэй номтой,
...ээш, колхоздоош түрүүлээ.

...эмэ схэтэй кукурузаар
...энэ газараа шэмэнэ.
...тэһээш, холоһоош хүбүүд
...ршэлдэнь юм бээз ерэнэ.

...й нютагай басагад
...маар басагад гэлсүүлээ.
... золтой, эрштэй согтой,
...еед, уряалаад тэгүүлээ.

Нарин нооһотой хонидуудаар
Номин талаяа хушана.
Тэндэһээш, эндэһээш хүбүүд
Туһалхаа юм бээз субана.

Манай нютагай басагад
Магтамаар басагад гэлсүүлээ.
Алтан гартай, нюдэндөө галтай,
Аймагтааш, городтоош хэлсүүлээ.

Зондоо хэрэгтэй хэрэгүүдээр
Зондоо хүндэтэй илгарна.
Хаанаһааш, янаһааш хүбүүд
Харахаа юм бээз сугларна.

КПСС-эй XX съездын делегат

Арадай элүүрые хамгаалгада эхэнэрнүүд илангаяа олоороо ажаллана. Тэрэ тоодо хүүгэдэй республиканска больницын главна врач Мария Федоровна Корягина оролсоно.

М. Ф. Корягина Иркутска медицинскэ институт дүүргээд, Улан-Удээ ерээ һэн. Эдэбхи үүсхэл ехэтэй, шадамар бэрхэ врач Мария Федоровна тэрэ сагһаа хойшо мүнөө хүрэтэр — хори гаран жэл соо үхибүүдэй элүүрые хамгаалха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулна.

Коммунистическэ партиин гэшүүн болоһонһоо хойшо нүхэр Корягина өөрынгөө ажалай эдэбхи үүсхэлые улам эршэтэй болгоо һэн. Үхибүүдые эмшэлхынгээ хажуугаар нүхэр Корягина саг үргэлжэ лекци уншадаг, түрэлхидэй дунда хөөрэлдөө хэдэг. 1948 ондо Мария Федоровна БМАССР-эй габьяата врачын нэрэзэргэдэ хүртөө. Ажалшадай, үхибүүдэй элүүрые хамгаалгын түлөө үни удаан саг соо һайнаар ажаллаһанайнь түлөө М. Ф Корягинада 1951 ондо РСФСР-эй габьяата врачын нэрэзэргэ олгогдоо бэлэй. Нүхэр Корягина «Ажалай габьяагай түлөө» гэһэн медаляар, БМАССР-эй Верховно Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагданхай.

Советскэ эхэнэрэй золто хуби заяа эдлэжэ ябаһан М. Ф. Корягинагай намтарынь манай социалистическэ орондо эхэнэрнүүд болбол ехэ хүсэн мүн гэжэ гэршэлнэ.

М. Ф. Корягина ехэ эдэбхи үүсхэлтэй, хүн зон болон нүхэдтөө хүндэтэй коммунистка юм. Мария Федоровна өөрынгөө мэргэжэл шадабарие саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг, медицинскэ түрүү наукын туйлалтануудые ажалдаа хэрэглэдэг байна.

Мүнөө М. Ф. Корягина бүри ехэ золтой: тэрэ КПСС-эй түүхэтэ XX съездын делегадаар һунгагдажа, тус съездын хүдэлмэридэ хабаадалсажа ерэбэ.

М. Ф. Корягинагай советскэ үхибүүдэй элүүрые хамгаалхын түлөө саашадаашье алдар габьяатайгаар, үнэн сэхээр ажаллахань найдамтай.

Б. Бадараев.

Минии ажал хүндэтэй

Манай социалистическэ орондо эхэнэр хүн хадаа эрэшүүлтэй адли эрхэтэй. Иимэ эрхэ Агууехэ Октябрьска революци манда олгоо. Тэрэнь Советскэ Конституцида алтан үзэгөөр бэшээтэй юм.

Манай орондо ажал хэхэ эрхэ хадаа советскэ хүн бүхэнэй пэрэ хүндын, алдар солын арюун уялга мүн. Тиимэһээ «ажаллаһан зэргээрээ абаха» гэһэн хараа баримталдаг гээшэбди.

Би түрэл колхоздоо 10 гаран жэлдэ һаалишанаар ажалланаб. Энэ хугасаа соо һаалишанай мэргэжэлые муу бэшээр шудалааб. Мүнөө симментальска үүлтэрэй 9 үнеэ даажа байнаб. Ажахын энэ жэлэй 5 һара соо үнеэн бүриһөө 785 литр һү һаагааб. Бүхэли жэл соогоо үнеэн бүриһөө 3000 литр һү һааха уялга абаа һэм. Тэрээнээ заатагүй дүүргэхэб.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын түүхэтэ документнүүдые шудалжа, фермынай һаалишад ажалай шэнэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлжэ байна. Энэ съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой, Н. А. Булганинай хэһэн элидхэлнүүд манда бүри ехэ урма зориг түрүүлбэ. Юуб гэхэдэ, съездын шиидхэбэринүүд доторшье, шэнэ, зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй тоо бүхэндэшье арад зоной ажана байдалые бүри саашадань һайжаруулхын түлөө түрэл Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын гаргажа байдаг анхарал оролдолго эли тодоор харагдана.

Бидэнэр, Ноёхоной малшад, ойрын хэдэхэн жэл соо орон дотороо эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болголсохын, хүнгэн промышленностиие түүхэй эдээр гүйсэд хангалсахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллахабди.

Я. Лумбунова, Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Эб найрамдал мандаг!

Мүнөөдэр, уласхоорондын эхэнэрнүүдэй һайндэрые тэмдэглэжэ байхадаа «Эб найрамдал мандаг лэ!» гэжэ үнэн зүрхэнһөө мэдүүлнэб. Дэлхэйн үнгэрэгшэ дайнда үрэ хүүгэдээ алдаһан олон түмэн эхэнэрнүүд шэнэ дайнай болохогүйн түлөө бүхы хүсэл зоригоо нэгэдүүлэн тэмсэнэ!

Түрэл Коммунистическэ партиимнай түүхэтэ XX съезд советскэ хүнүүдэй урда амгалан ажалай асари ехэ зорилгонуудые табижа, бүхы дэлхэйе баясуулба. Промышленна продукциин хүн бүхэндэ хүртэсын талаар капиталистическэ түрүү гүрэниие ахиха гэһэн зорилгомнай бидэнэрые ажалай шэнэ амжалтада зоригжуулна. Бодоод үзыт, социалистическэ Эхэ оронойимнай ажалшадай гараар 1960 он болотор хэды ехэ юумэн хэгдэхэ байнаб. Сибириин баян дэлгэр районуудта хүсэ ехэтэ электростанцинууд, фабрика, заводууд бодхоогдохоор хараалагдана.

Ажалшадай ажаһуудалые һайжаруулхын түлөө тэмсэхэһээ хүндэтэй юун байхаб! Би 1947 онһоо хойшо штукатурщигаар хүдэлмэрилөөб. Энэ үе соо манай барилгашадай бодхооһон байрын олон гэрнүүд ашаглалгада оруулагдаа. Ажаллажа байха үедөө ондоо мэргэжэл шудалжа, мүнөө моторист болонхойб. Манай узелай хүдэлмэришэд 1956 онойнгоо даалгабариие уридшалан дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэнэ. Һара соо 400 центнер раствор худхаха нормоёо 700 центнертэ хүргэнэбди. Иигэжэ, энэ табанжэлдэ ажалай шэнэ амжалта туйлахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байнабди.

Е. Мужаева, «Бурмонголстрой» трестын узелай мотористка.

Зол жаргалаараа омогорхоноб

Социализмын илаһан манай ороной ажалшад, эхэнэрнүүд тон ехэ золтой, жаргалтай! Революциин урда тээ хүдэлмэришэнэй ба үгытэй тараашанай бүлэдэ түрэһэн ямаршье эхэнэр дээдэ эрдэмтэй болохогүй, али гүрэнэй дээдэ органдо һунгагдаха, харюусалгатай тушаалда хүдэлмэрилхэ эрхэгүй байгаа.

Мүнөө советскэ эхэнэрнүүд коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Жэлһээ жэлдэ хүгжэн һалбаржа байгаа арадаймнай ажахын алишье һалбарида эхэнэрнүүд бии. Тэдээн соо инженернүүд, технологууд, агрономууд, зоотехнигүүд болон бусад мэргэжэлтэд олон. Эхэ оронойнгоо зохёон байгуулхы ажалда алдар солоороо суурхажа, бүгэдэндэ мэдээжэ болоһон эхэнэрнүүд манайда хэдэн олоороо тоологдоно.

Сүлөөтэ ороной эхэнэрнүүдэй нэгэн байһандаа би ехэтэ омогорхоноб. Уһан замай транспортын Ленинградска институт дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ, 1943 онһоо Байкало-Селенгинскэ пароходстводо таһалгаряагүй хүдэлмэрилнэб. Түрүүшын үедэ судна заһабарилгын заводто заһабарилгые эрхилхэ инженерээр хүдэлмэрилөө һэм. Мүнөө зургаадахи жэлээ уһан замай регистрын инженерээр хүдэлмэрилжэ байха зуураа, Бурят-Монголой уһан замай транспортаар арадай ажахын ашаа шэрэлгые дээшэлүүлхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэнэбди. Уһан замаар ашаа шэрэлгые хүгжөөхэ хэрэгтэ КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд соо онсо анхарал хандуулагдаа. Тиимэһээ би парти, правительствынгаа табиһан зорилгые бэелүүлхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдохо байнаб.

Е. Корягина, инженер.

Республикымнай эхэнэрнүүдэй габьяата ажал

...өө жэлдэ советскэ арад эхэ...үдэй уласхоорондын үдэр — ...н 8-е Советскэ Союзай Ком...ическэ партиин түүхэтэ XX ...н шиидхэбэринүүдэй үүсхэ...триотическа угаа ехэ дэбжэл...ршон байдалда тэмдэглэжэ ...

...мунизмын түлөө хамтын хэ...оветскэ эхэнэрнүүд тон ехэ ...онэ. Тэдэнэр ажалдаа комму...ескэ ёһоор хандалгын үлгэр ...харуулна, үйлэдбэри дээрэ ...эриин түрүү арга дүршэл...үүсхэгшэд болоно, социа...ескэ мүрысөөндэ эдэбхитэй...абаадалсана.

...ССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ ...Удын сэмбын фабрика манай ...блика дотор түрүү предприя...ай нэгэн мүн. Тэрэ фабрика...алэнхидээ эхэнэрнүүд хүдэл...дэг. Эбтэй эстэй энэ коллектив ...а һара бүридэ шэнэ амжал...ые туйлана. Түсэб даалгаба...аа үлүүлэн дүүргэнэ.

...-Удын мяханай комбинадта ...эхэнэрнүүд хүдэлмэрилдэг. ...й олонхинь үйлэдбэриин тү...үүд ба өөрынгөө хэрэгэй мас...үд юм. Колбасна заводой на...гай уялгые дүүргэгшэ Нина ...андровна Чижикова ехэ ха...ратай хүдэлмэриие һайнаар ...нэ. Колбасна заводой кол...энэ жэлэй январь һарын түсэ...114,5 процент дүүргээ. Энэ ...һара хахадай турша соо за...түсэбһөө гадуур 100 тонно про... гаргаа. Эхэнэрнүүд—хүдэл...эд, инженернүүд ба техни...лээд ехэ хүсэн болоно. Тэдэ...аровозо-вагонно заводто ажа...түрүү арга дүршэл шудална, за... саашанхи техническэ дэб... туйлажа байна. Жэшээлхэ...атерина Сергеевна Баранова ...й эрхим ухаалан зохёогшо...эрнүүдэй нэгэн юм. Заводой ...альна барилгын таһагай ху...рлэгшэ Анна Михайловна Гуманюк үшөө 1936 онһоо хойшо хүдэлмэрилнэ. Тэрэ ямаршье мэргэжэлгүй байһан һаа, мүнөө шулуушан, пеэшэншэн, штукатуршан, маляр гэжэ дүрбэн мэргэжэлтэй болоод, хүдэлмэреэ эрхим шанартайгаар хэнэ.

Советскэ эхэнэрнүүд мүн колхозно тосхонуудташье ехэ хүсэн юм. Эхэнэрнүүд һаалишанаар, хонишоноор, гахайшанаар, агрономоор, зоотехнигээр хүдэлмэрилнэ, шэнэ газар элдүүрилнэ, орооһо тараанай ба хүдөө ажахын бусад культурануудай элбэг баян ургаса абахын түлөө амжалтатайгаар тэмсэнэ. Колхозно тосхонуудай юрын ажалшад-түрүү һаалишад Д. Цырендоржиева, С. Будаева, Д. Хайдапова, хартаабха, овощиин үндэр ургасын мастернууд Л. П. Шурыгина, А. Г. Орлова гэгшэдэй нэрые манай республика дотор хэн мэдэхэгүйб!

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци хүн түрэлтэнэй түүхэдэ эгээн түрүүшынхеэ эхэнэрнүүдые олон зуун жэлэй богоолшолгоһоо сүлөөлөө, тэдэнэй бэлиг шадабариие хүгжөөхэ үргэн зам нээгээ, тэдэниие шэнэ байдал—коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулалсагшад болгоо. «Эгээн прогрессивнэ республиканска, демократическа, буржуазна нэгэшье гүрэн гүйсэд тэгшэ эрхэ олгоогүй. Эхэнэрнүүдэй тэгшэ бэшэ эрхэтэй байһан тухай хуулиин бүхы үлэгдэлнүүдые харин лэ России Советскэ республика гансата хамажа хаяа, тэдэнэртэ хуулиин ёһоор гүйсэд тэгшэ эрхэ гансата олгоо» гэжэ манай багша, вождь Владимир Ильич Ленин бэшээ һэн.

Советскэ эхэнэр социалистическэ обществын тэгшэ эрхэтэй гэшүүн мүн. Тэрэ хадаа эрэ хүнтэй адли эрхэтэй, тэрээнтэй адли хэһэн ажалайнгаа түлөө адли түлөөһэ абадаг.

Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство эхэнэрнүүдые гүрэнэй хүтэлбэрилгэдэ зоримгойгоор дэбжүүлнэ. СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудаар 348 эхэнэр, тэрэ тоодо Бурят-Монголой АССР-һээ 3 эхэнэр һунгагданхай. БМАССР-эй элүүрые хамгаалгын министр Вера Ринчиновна Боянова СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүнээр һунгагдаһан байна. Союзна ба автономно республиканууддай Верховно Соведүүдэй депутадуудаар 2 мянга гаран эхэнэрнүүд, нютагай Соведүүдэй депутадуудаар хахад миллионһоо дээшэ эхэнэрнүүд, арадай судьяннараар 2335 эхэнэр, арадай заседательнуудаар 234 мянга шахуу эхэнэрнүүд һунгагданхай. БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудаар 27 эхэнэр, республикын ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй депутадуудаар 1989 эхэнэр һунгагдаһан байна. Республикын 22 эхэнэр сельскэ ба поселково Соведүүдэй түрүүлэгшэнэр юм.

Ниитын үйлэдбэридэ эхэнэрнүүдэй хабаадалга хадаа хүүгэдэй яслинууд, хүүгэдэй садууд, столовонууд, хубсаһа угаадаг газарнууд ба оёлгын мастерскойнуудые олошоруулжа, эхэнэрнүүдые гэр зуурын ашаггүй хүдэлмэриһөө сүлөөлхэ эрилтэ табина. Үхибүүдые хүмүүжүүлгэдэ, эхэнэрнүүдэй ажалай ба ажаһуудалай эрхэ байдалые һайжаруулгада партиин XX съезд тон ехэ анхарал хандуулна.

Советскэ правительство болбол эхэнэрнүүд—эхэнүүдые тэдэнэй үхибүүдые тон ехэ анхаралаар хүреэлнэ. Олон үхибүүтэй 45 мянган эхэнүүд «Эхэ герой» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэнхэй. 4 миллион 600 мянга гаран эхэнэрнүүд эхын орденууд болон медальнуудаар шагнагдаһан байна. Тэдэнэй тоодо БМАССР-эй 440 эхэнэр «Эхэ герой» гэһэн нэрэзэргэдэ хүртэһэн, 31222 эхэнэр эхын орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан байха юм.

Советскэ засаг арадай ажахын ба культурын бүхы һалбаринуудта эхэнэр хүдэлмэрилэгшэдэй олон тоото кадрнуудые хүмүүжүүлээ. Миллионһоо дээшэ эхэнэрнүүд — багшанар арадай гэгээрэлдэ өөһэдынгөө хүсые элсүүлжэ, залуу патриодуудые хүмүүжүүлжэ ба һургажа байна. 2 миллион үлүүтэй эхэнэрнүүд элүүрые хамгаалгын ба физическэ культурын эмхи зургаануудта ажаллана. Эхэнэрнүүд—уранзохёолшод, уранзурагшад, артистканууд ба эрдэмтэд культура, искусство болон наукые хүгжөөлгэдэ ехэхэн юумэ хэжэ байна.

БМАССР-эй эхэнэрнүүдэй дундаһаа 10 эхэнэр-багшанар РСФСР-эй габьяата багшын, 56 эхэнэр—БМАССР-эй габьяата багшын, 8 эхэнэр—РСФСР-эй габьяата врачын, 37 эхэнэр — БМАССР-эй габьяата врачын хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэнхэй. Манай республикын врачуудай дундаһаа Мария Федоровна Корягина партиин XX съездын делегадаар һунгагдаһан байна.

Советскэ гүрэн эхэнэрнүүд—патриодуудай шэн габьяата баатарлиг ажалые үндэрөөр сэгнээ. 2 мянга хахад шахуу эхэнэрнүүд Советскэ Союзай Геройн ба Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүн нүхэр Конева Социалистическэ Ажалай Геройн үндэр нэрэзэргэдэ хүртэһэн байха юм. Миллион үлүүтэй эхэнэрнүүд, тэрэ тоодо БМАССР-эй 1702 эхэнэрнүүд орденууд болон медальнуудаар шагнагданхай.

Советскэ ороной эхэнэрнүүд эб найрамдалай хэрэгые саашадаашье эршэмтэйгээр хамгаалха, бүхы оронуудай ажалша эхэнэрнүүдтэй хани ёһоноойнгоо барисаае үргэдхэхэ, ажалай шэнэ шэнэ баатаршалгаар Эхэ оронойнгоо ниитын баялигые улам арьбадхаха байна. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ тэдэнэр бүхы хүсэеэ элсүүлхэ байна.

В. Хогоева.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. республикын суута һаалишан Л. Бадмаева үнеэдээ һаахаяа бэлдэжэ байна (Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз, Сэлэнгэ). 2. Улан-Удын мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн, комсомолка Л. Афанасьева халаанайнгаа даалгабариие 135—140 процент дүүргэнэ. 3. БМАССР-эй XXV жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын буд нэхэгшэ Т. Круглова эрхим шанартай продукци гаргана, нормоёо 110 процент дүүргэнэ. 4. Хэжэнгын аймагай больницын главна врач Н. Н. Шитова хүниие үзэжэ байна.

З. Веснина, А. Мантаев гэгшэдэй фото.

Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай делегаци СССР-тэ ерэхэ болобо

Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Волков, Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ В. Т. Лацис Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай Түрүүлэгшэ З. Фирлингертэ доро дурсагдаhан удхатай бэшэг эльгээгээ:

«Национальна Суглаанда энэ сагай таатай байгаа hаань, 1956 оной мартда Советскэ Союзда ерэхыень Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай делегацие Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Совет уриха золтой байна.

Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай делгациин Советскэ Союзда ерэлгэ, СССР-эй Верховно Соведэй делегациин Чехословакида hаяхан ошоод ерэhэн шэнги, манай оронуудай хоорондохи ахадүүгэй хани харилсаа ба харилсан ажаллалгые бэхижүүлхэ шухала хэрэгтэ туhалха гэжэ найдажа байhанаа элишэлэн мэдүүлнэбди.

Манай уряалые хүлеэн абаhан тухайгаа Танай мэдээсээ hаатнай бидэнэр ехээр баясаха байнабди».

Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай Түрүүлэгшэ З. Фирлингер А. П. Волковой, В. Т. Лацисай нэрэ дээрэ харюугай бэшэг эльгээхэдээ иигэжэ мэдээсээ:

«1956 оной мартда Советскэ Союзда ерэхэ тухай Танай хани ёhоной уряалые Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай Президиум ехэ баяртайгаар хүлеэн абаба. Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай делегаци энэ оной мартын тэн багаар Советскэ Союзда ошожо, Танай орондо хоёр недели тухай саг соо байха хүсэлэнтэй.

Национальна Суглаанай делегациин Советскэ Союзда ошолго манай оронуудай хоорондохи заншалта харилсаае бүри ехээр бэхижүүлхэ, манай оронуудай арадуудай ахадүүгэй хани харилсаае бэхижүүлгэдэ туhалха гэжэ Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай Президиум батаар этигэнэ.

Индиин информациин болон радиодамжуулгын министрын мэдүүлгэ

ДЕЛИ, мартын 6. (ТАСС). Арадай палатын заседани дээрэ үсэгэлдэр асуудалнуудта харюусахадаа, Инди тухай үнгэтэ документальна фильм буулгалгые советскэ хэдэн кинооператарнууд эхилээ гэжэ Индиин информациин ба радиодамжуулгын министр Кескар мэдүүлээ.

Бэеэ даанхай байдалтай болоhонhоо хойшонхи үе соо Индиин хүгжэлтэ, ороной хүгжэлтын холын хараанууд энэ фильм соо гол түлэб харуулагдаха байна. Энэ фильм буулгалгада Индийскэ правительство индийскэ мэдээжэ кинорежиссерые хабаадалсуулжа туhаламжа үзүүлнэ. Фильмые буулгалгада мүн правительствэнэ табан мэргэжэлтэд хабаадаха юм гэжэ тэрэ хэлээ.

Вьетнамай ажалшадай партиин байгуулагдаhаар 5 жэлэй ойдо зорюулагдан Ханойдо митинг болобо

ХАНОЙ, мартын 5. (ТАСС). Вьетнамай ажалшадай партиин байгуулагдаhаар табан жэлэй ойдо зорюулагдан олон зоной хабаадалгатай митинг үсэгэлдэр эндэ болоо. Вьетнамай ажалшадай партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд Фан Ван Донг, Хоанг Куок Вьет, Во Нгуен Зиап, ДРВ-гэй партийна ба гүрэнэй бусад хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад, олониитын түлөөлэгшэд митинг дээрэ байлсаа.

Вьетнамска арадай сүлөөлэлгын тэмсэлые толгойлhон партиин түүхын гол шатанууд тухай Вьетнамай ажалшадай партиин Центральна Комитедэй зүгhөө үгэ хэлэхэдээ Ле Ван Луонг тогтоhон байна. Парти хадаа арадайнгаа аша туhые харан США-гэй болон Нго Динь Дьемэй сэрэгэй хорото муухай ябуулгануудта эсэргүүсэн, бэеэ даанхай демократическа Вьетнамые байгуулхын түлөө тэмсэлдээ эб найрамдалые болон оронойнгоо нэгэдэлые hэргээхые хүсэдэг бүхы группануудтай болон хүнүүдтэй нэгэдэмэл ябуулга хэхэ байна гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ. Вьетнамай ажалшадай парти хадаа бүхы оронойнгоо арадтай бата нэгэдэлтэй байжа, бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй дэмжэлтээр үнэн зүб хэрэгэйнгээ түлөө тэмсэлдэ илалта туйлаха гэжэ найдажа байhанаа үгынгөө түгэсхэлдэ Ле Ван Луонг мэдүүлээ.

Вьетнам тушаа Женевскэ хэлсээ дүүргэхэ асуудал тухай

Индо-Хитад тушаа Женевскэ зүблөөнэй хоёр Түрүүлэгшэнэр байhан СССР-эй ба Великобританиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй бэшэгүүдтэй дашарамдуулан, «Вьетнам тушаа Женевскэ хэлсээе бэелүүлхэ хэмжээнүүд тухай» асуудал хаража үзэхын тулада шэнэ зүблөө зарлахые КНР-эй правительствын ба ДРВ-гэй правительствын дурадхаhан тухай урда тээнь хэблэлдэ мэдээсэгдээ hэн.

Великобританиhаа Москвада байдаг Посольстводо тус асуудалаар СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство энэ оной февралиин 18-да ното эльгээhэн байна.

Женевскэ хэлсээнүүдэй Вьетнамда хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байhанда Советскэ правительство энэ ното соогоо анхарал хандуулhан байна. Вьетнамда 1956 оной июльдэ бүгэдэниитын hунгалта үнгэргэхэ тушаа зүбшэл хэхэ ябадал Женевскэ хэлсээгээр хараалагдаhан юм. Энэ зүбшэл хэжэ эхилхэhээ Урда Вьетнамай засагаархид эридээр арсана. Энэ ушарта Вьетнамда ажаглалта ба хиналта хэхэ талаар Уласхоорондын Комиссиин дүрбэдэхи элидхэл соо анхарал хандуулагдаhан байха юм. Уласхоорондын Комиссиин Вьетнамда хэжэ байhан хүдэлмэридэ урдавьетнамска засагаархидай зүгhөө ходоодоол hаад ушаруулагдажа байдаг. Хэтэрхэдээ, Урда Вьетнамай территори дээрэ амяараа hунгалта үнгэргэхэ, Вьетнамай хоёр хуби боложо хубаарhан зандаа үлэхэ ябадалда шэглүүлэгдэhэн бусад хэмжээнүүдые абажа. Вьетнам тухай Женевскэ хэлсээе таhалдуулха гэжэ шиидхэhэн тухайгаа Урда Вьетнамай засагаархид соносхоо.

Вьетнам тухай Женевскэ хэлсээе дүүргэнгүй байлга Индо-Хитадтахи эб найрамдалай хэрэгтэ, мүн бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда тон муу хойшолонтой байха болоно гэжэ Советскэ правительство тоолоно.

Вьетнамдахи байдалай хэсүү бэрхэтэй болоод байhые, мүн энэ байдалые hайжаруулха талаар хоёр түрүүлэгшэнэрэй урда тээнь абаhан хэмжээнүүдhээ hайн үрэ гараагүй байhые хараадаа абан советскэ правительство хадаа Женевскэ хэлсээе Вьетнамда бэелүүлхэ талаар хэмжээнүүдые абаха тухай асуудалаар шэнэ зүблөө зарлабал таарамжатай байха тухай Хитадай Арадай Республикын ба Вьетнамай Демократическа Республикын правительствонуудай hанамжые зүбшөөнэ.

Дурсагдаhан Зүблөөн тухай дурадхалые хоёр Түрүүлэгшэнэрэй дэмжээд, Индо-Хитад тушаа Женевскэ зүблөөндэ хабаадаhан оронуудта, Индо-Хитадтахи Уласхоорондын Комиссиин гэшүүн оронуудта энэ асуудалаар бэшэг эльгээжэ хандаа hаань таарамжатай гэжэ Советскэ правительство тоолоно.

Великобританиин правительствоhаа харюу үшөө абтаагүй байhаар.

Тайвандахи сэрэгэй алба хэгшэдтэ болон захиргаанай аппарадай хүдэлмэрилэгшэдтэ Гоминданай революционно комитедэй хандаhан хандалга

ПЕКИН, мартын 6. (ТАСС). Гоминданай революционно комитедэй гурбадахи съезд Пекиндэ hаяхан болоод, Тайвандахи сэрэгэй алба хэгшэдтэ болон захиргаанай аппарадай хүдэлмэрилэгшэдтэ нээмэл бэшэгээр хандаа гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна.

«Тайван дээрэ байhан 8 миллион манай түрэл оронойхид үлэсхэлэн ядаралhаа ба хариин эзэмдэлгэhээ уламжалан зобохые өөhэдынгөө дураар хэзээдэшье зүбшөөхэгүй гэжэ бидэнэр батаар этигэнэбди гээд бэшэг соо хэлэгдэнэ. Манай ороной территоридо Холбоото Штадуудай хүсөөрөө добтолон орожо, дотоодымнай хэрэгүүдтэ хамааралсажа, Тайваниие өөрынгөө сэрэгэй база болгоод байhан дээрэhээнь Тайван дээрэ байдаг манай түрэл оронойхид Эхэ оронhоо таhархай байна гээшэ. Американска империалистнууд хадаа Тайваниие хэтэдээ эзэмдэн, хүн зониень дарлажа байхые оролдоно. Энээниень хитад арад зүбшөөжэ шадахагүй байна. Хитад арад Тайваниие заатагүй сүлөөлхэ! Хэрбээ, сэрэгэй аргаар сүлөөлхэ болоо hаа, Тайваниие сүлөөлхэ хүсэн манайда бии, зүгөөр Тайваниие эбэй ёhоор сүлөөлхые бидэнэр хүсэнэбди. Эсэсэй эсэстэ Тайван хадаа али нэгэ аргаар сүлөөлэгдэжэ Эхэ оронтоёо нэгэдүүлэгдэхэ байна.

Американска империализмда эсэргүүсэн тэмсэхые, арадайнгаа тала руу орохые, Тайваниие амгалан ёhоор сүлөөлхын тулада бүхы юумэ хэхыень уряалан Тайвандахи сэрэгэй алба хэгшэдтэ болон захиргаанай аппарадай хүдэлмэрилэгшэдтэ бэшэгэйнгээ түгэсхэлдэ съезд уряалhан байна.

Научно-техническэ харилсан ажаллалга тухай венгеро-хитадай хэлсээн

БУДАПЕШТ, мартын 6. (ТАСС). Научно-техническэ харилсан ажаллалга эмхидхэхэ талаар венгеро-хитадай комиссиин хоёрдохи сесси эндэ болоод дүүрэбэ. Сессиин үедэ хэлсээн баталагдаа. Тэрэнэй ёhоор Венгри хадаа нүүрhэнэй, металлургическа, машина бүтээлгын ба химическэ промышленностиие, хүдөө ажахые болон транспортые хүгжөөлгэдэнь Хитадта туhаламжа үзүүлхэ болоо. Хитад хадаа хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин, хүдөөгэй болон ой модоной ажахын талаар Венгридэ научно-техническэ туhаламжа үзүүлхэ юм.

Баруунгерманска армиие зэбсэгжүүлгэдэ мүнгэ hомолхо түсэб

БОНН, мартын 6 (ТАСС). Байгуулагдаха гэжэ байhан армида хэрэгтэй болохо буу зэбсэг худалдажа абаха түсэбые ГФР-эй финансын министр Шеффер правительствын үзэмжэдэ табяа гэжэ «Франк-Фуртер альгемейн» гэжэ газетэ мэдээсэнэ. 2,5—3 миллиард маркада буу зэбсэг ойрын саг соо худалдажа абтаха байна.

Баруунгерманска 12 дивизи байгуулхын тулада 1955—1956 оной бюджетнэ жэлдэ 5,5 миллиард марка, 1956—1957 оной бюджетнэ жэлдэ—8,8 миллиард марка, 1957—1958 оной бюджетнэ жэлдэ—12,4 миллиард марка, 1958—1959 оной бюджетнэ жэлдэ 16 миллиард марка hомологдохоор түсэбэй ёhоор хараалагдана.

Испанска Мароккодохи события

ПАРИЖ, мартын 6. (ТАСС). Мароккодохи Испанска зонын hуурин зоной дунда үймөөн боложо үргэлжэлhөөр. Тэдэнэр бэеэ даанхай байдал олгохо тухай эрилтэ хэнэ. Франс Пресс агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, үсэгэлдэр Тетуанда демонстрацида хабаадагшадай ба испанска полициинхидай хоорондо дахяад тулалдаан болоо. Тэрэнэй үедэ 11 хүн алуулhан, 20 хүн шархатаhан байна. Лараштa демонстрантнуудай ба полициинхидай хоорондо мүн лэ тулалдаан болоо. Франс Пресс агентствын мэдээнэй ёhоор 3 хүн алуулhан, 100 шахуу хүн шархатаhан байна.

Сириин, Египедэй болон Израилиин хилэнүүд дээрэ тулалдаан болобо

НЬЮ-ЙОРК, мартын 5. (ТАСС). Газа городhоо урдуур байдаг Диер-Эль-Баллах шадарай египетскэ газар руу израильска сэрэгүүд мартын 3-да автомадуудаар буудаhаниие буруушааhан мэдүүлгэ эблэрэлгын талаар египетско-израильска хамтадхамал комиссида Египет үсэгэлдэр барьяа гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ.

ЛОНДОН, мартын 5. (ТАСС). Галилейскэ далайн зүүн эрье дээрэ хүнүүдые израилиинхидай буулгаха гэhэн hэдэлгые сирийскэ сэрэгүүд үсэгэлдэр гэдэргэнь сухарюулаа гэжэ Сириин түлөөлэгшэ Дамаскда мэдүүлгэ хэбэ гээд Рейтер агентство мэдээсэнэ.

hайндэрээршни амаршалнабди, эжыхэн! И. Денисовэй фото-эт...

Шатарай турнир

Курумканай аймсоведэй гүйсэдкомой физкультура ба спортын комитет шатараар түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөө эмхидхэhэн байна. Энээндэ аймагай организацинууд, эмхи зургаанууд болон колхозуудай шатаршад хабаадалсаба. Гурбан хоногой турша соо шанга нааданай болоhоной hүү... Н. С. Сажинов 14,5 очко абажа... рүү hуури эзэлбэ. 14 очкотой... hон Б. Г. Шанюшкин хоёрдо... очкотой болоhон Г. Д. Мантаев... бадахи hууринуудые эзэлээ.

В. Буд...

Нютаг бүриин hонин

☆ Зэдын аймагай Боргойн хониной совхозой хонишон Б. С. Дабаев оролдосотой ажалаараа бусадта жэшээ харуулна. 1955 ондо тэрэ даажа абаhан хонин бүриhөө ноохо хайшалалгаяа 1954 онойхидо орходоо 120 граммаар дээшэлүүлhэн байна. Эрхим ажалайнгаа түлөө нүхэр Дабаев 12 мянган түхэриг нэмэлтэ түлбэри абаа.

☆ Закаменай аймагай Кулы... байшангай уранhайханай са... тельностиин коллектив колхо... малай гүүртэнүүдээр ябажа, к... харуулна. Энэ коллектив кино... ритой хамта холын гүүртэн... ябажа, нилээд олон концерт, ки... руулhан байна. Тэдэнэр конц... гээ урда тээ КПСС-эй XX с... материалнуудаар хөөрэлдөө... үнгэргэнэ.

Март—хабарай hара

(Фенологой тэмдэглэл)

Март hарада эртын хабар эхилдэг. Энэ hара соо hүниндөө үшөө хүйтэн болодогшье hаа, үдэрынь дулааржа, наран шангаар шарадаг байна. Зарим үдэр саhаншье ородог, hалхи шуурганшье болодог. Мүн саhан хайлажа, hайрам урдажа эхилдэг. Нуур болон гол мүрэнүүдэй эрье шадарай мүльhэн хайлажа захалдаг.

Энэ hарын хахадаар даурска алаг туун ерэдэг. Тэдэнэй hүүлээр тоодог ерэдэг юм. Мартын hүүл багаар булжамуурнууд олоороо ерэжэ, тала дайдые зэдэлүүлдэг. Ангир... hан ерэдэг, эндэ үбэлжэhэн ш... хүйтэн орон тээшэ ниидэжэ о...

Мартын hүүлшын дулаан... нүүдтэ түрүүшын эрбээхэйнүү... дэжэ эхилдэг. Дулаан, нарата... Байгал далайн хаб загаhан м... дээрэ гаража, наранда игаад...

Мартын тэнгээр республик... хозуудай полинууд дээрэ hа... уhан тогтоогдодог. Hарын hү... та намарай хара таряанда н... тэжээл оруулагдадаг байна.

И. К...

„Модотой“ ой соо

Үглөөнэй наранай хадын оройдо үшөө гараадүйдэ Модотой гэжэ шэнэhэн түглэ ой соо hүхэ, хюрөөгэй абяан наяржа, шэрбэгэр шэнэhэдэй эндэшье, тэндэшье сууряа татан унахань hонорхоноор дуулдана.

—Дымбрэл-аа, Дымбрэл! Энэ шэнэhые харыш даа! Дүрбөөд метр утаар хоёр болгожорхёод байхадамни, оройнь үшөө ута үлэшэбэл. Энээниие хаядаггүй, абадаг болоходомнай яаха юм бэ? — гэжэ модо отолжо байhан нэгэ залуухан хүбүүн хажуудахи нүхэртөө хандана.

— Бишье тиигэжэ hанаад ябанаб. Үдэр сайлахадаа бригадиртаа хэлүүжэбди. Үбгэ эсэгэнэрнай энэ түглые Модотой гэжэ зүб лэ нэрлэhэн юм байна. Модониишье элбэг, жэрбэгэрхэнүүд, утанууд гээшэнь! Отолходошье урматай байна даа,—гэжэ нүхэрынь харюусана.

Энээнэй hүүлээр тус бүридөө дүрбөөд, табаад модо унагаажа, холтоhо гэшүүhыень мүлижэрхёод байхадань, тогоошон эхэнэр эдеэлгэнэй дохёо дуулгаба.

Уданшьегүй модо отолжо байhан колхознигууд, гол түлэб залуушуул —заримань хүүртигүүдээ нэмэрhэн, заримань партаашье барихан, нүгөөдүүлынь үмдэhэншье—малгай бээлэйнгээ саhа сэнхэгые гүбиhөөр, шаг шууяа татан, ойн зүг бүриhөө үдэрэйнгөө отогто сугларна.

Хадын оройhоо шаргаар модо голлуулдаг хэдэн басагад, хүбүүдэй дуу дуулалдахань, моридой турьяхань соностоhоор улам ойротоно.

Саана, голдо модо таллуулжа байhан тракторай нэгэ аалиар, нэгэ шангаар хүнхинэхэнь элихэнээр дуулдана. Юрэдөө Модотой ой соо сууряан замханагүй.

Аяга табагуудаа халюурма тоhотой шүлөөр дүүргүүлээд, ойро зуура абяагүй hууhан колхознигуудай дундаhаа Будын Тогмит гэдэг нүхэдөө тус бүридэнь хараhанай hүүлдэ: «тугаархана Очир Дымбрыл хоёр юун гэжэ хөөрэлдэжэ байгаа бэлэйт, модонойнгоо оройнуудые богонихонооршье hаань абадаг болоё гэлсэнэ гүт? Бишье зүбшөөжэ байгаа hэм» гэнэ.

— Тон лэ зүб hанамжа гээшэ. Энэ жэлдэ силоснэ хэдэн нүхэнүүдые ханалха, харгы заhалгада хэрэглэгдэхэ модон яhалхан лэ хэрэгтэй болохо байна. «Бага талынгаа» үнеэ, тугалнуудай байрануудые барижа дүүргэтэрнь «Баруун бэеын» үнеэдэй, хонидой байрануудые бариха модо бэлдэжэ, зөөжэрхихэ шадалтай байнабди. Hүүлээрнь пилорамада хюрөөдэгдэхэ модо зөөхэ хэрэгтэй болохо, тэндэмнай зөөhэн модон бапашаг боложо байна,—гэжэ модо бэлдэхэлшэдэй ба барилгашадай бригадир Жалсанай Бальжин хэлэнэ.

— Үсэгэлдэр отолhонтойгоо хамтаруулхада барилгын модо бэлдэхэ түсэбөө дүүргээд байнабди, гэбэшье энээгээр зогсохо бэшэбди. Hанана бэзэт, нёдондо «Бага талын» үнеэдэй типовой байрын барилгые дүүргэжэ шадаха байhан аад, модомнай дуташоо бэлэй. Энэ жэлдэ арбаад гаран гэр колхознигуудтаа барихабди. Нэгэ шэнэ культбаза, малшадай hууха гэртэйгээр баригдахаар хараалагдана. Үнеэдэй шэнэ типовой байрануудта хэгдэхэ дүүжэн харгыда олон бахана хэрэгтэй болохо. Тиимэhээ бидэнэр модо бэлдэхэ түсэбөө адагынь 150 процент дүүргэхэ ёhотойбди, теэд таанадай дурадхал hанамжануудаа хэлэхэдэтнай болохо байгаа,—гээд бригадир табагтай шүлөө түргэ түргэн халбагадана.

—Миниин hанахада,—гэжэ модо бэлэдхэлшэдэй мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаhан Будын Тогмит хэлэнэ,—мүнөө түсэбөө болзорhоонь арбаад гаран хоногоор урид дүүргээ ха юм бибди. Теэд МТС-эй тракторай байгаанда, модо таллуулха, шэрэхэдэ тааруу үе сагай үнгэрөөдүйдэ, саhанай хайлашоодүйдэ унаhан малгайгаа абангүйгөөр ажаллаха болонобди. Бэлдэгдэhэн модон хэзээдэшье, үлүү болохогүй. Түрэл партиингаа түүхэтэ XX съездын тогтоолнуудта харюу болгон, модо бэлдэхэ, зөөхэ түсэбөө 150 процент дүүргэхэ гэhэн уялга шэнээр абахые дурадханаб.

Модо отологшод энэ дурадхалыень тон ехээр зүбшөөжэ, тус тустаа абаhан социалистическэ уялгануудаа шэнэлэн, модо бэлдэхэ түсэбөө 150 процентhээ доошо бэшээр дүүргэхэ гэжэ шиидхээд, хоорондоо мүрысэжэ эхилбэд.

Уданшьегүй эдеэлгэн дүүрэжэ, модо бэлэдхэгшэд ой руу зүг бүхэн тээшээ таража, hүхэ хюрөөгэй абяан дахин ханхинашаба.

«ДТ-54» маркын тракторта шагтагалагдаhан томо гэгшын шаргада модонуудые мухарюулан тээжэ байhан дүрбэн шииираг хүбүүд «яагаа удаан эдеэлдэг, садахаяа мэдэхэгүй басагад гээшэбта?» гэжэ модо таллуулхаяа ерэhэн басагадые шоглоод абана. Басагадшье баhа мүхөөгөө үгтэнэгүй. Тэдэндэ хурса харюу үгэнэ, булта энеэлдэнэ.

—Модо отологшоднай түсэбөө 150 процентhээ доошо бэшээр дүүргэхэ гэhэн уялга шэнээр абаба. Тиигээд таанарые мүрысөөндэ урина,—гэжэ басагадай дундаhаа Батын Долгор хоёр энеэлдэжэ садаhанайнгаа hүүлдэ хүбүүдтэ хандаба.

—Бидэндэ хэлсээ юун байха hэм. Модо голдо оруулаад лэ байгаа hаатнай, манай хүхэ хүлэг зүдхэжэ ядаха юм бэшэ, мүн бидэшье хүнэй hанаа зобоомоор бэшэхэн лэ байхабди. Теэд түргэлэгты, дахяад хоёр эрьехэдэмнай модонтнай дууhахань, —гэжэ модо тээжэ байгаашадай нэгэн хэлээд, хүбүүд тээшээ эмнеэд абана.

— Hүү! hанааниинь гэжэ hарьдагай оройгоор, бидэнэй урда орохотнай холохон байна. Дахяад ерэтэртнай табан тракторaар абаашаха модон эндэ сугларшоод байха. Өөhэдөөл яарагты. «Хэлэhэнhээ хэhэн дээрэ байдаг юм» гээд басагад баhа хүхилдэнэ.

Үдэшэ орой болоhон хойно модо отологшодой, зөөгшэдэй хонолгын гэр соо хүн бүхэн тус бүридөө ажалтай: зариманиинь hүхэеэ бүлюудэнэ, нүгөөдүүлынь хюрөөгөө хурсадана, басагад дуутай шуутайгаар аяга табаг угаана, колхозой парторганизациин секретарь Дондок Улзытуев, бригадир, мүн өөрөө агитатор Бальжин Жалсанов гэгшэд шэнэ газетэнүүдые асаржа тараaба. Парторганизациин секретарь зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд тухай хөөрэлдөө үнгэргэбэ. Hүүлээрнь бригадир модошодойнгоо шэнээр абаhан уялгануудые уншажа үгөөд, модо бэлэдхэлэй эхинhээ хэн хэды кубометр модо бэлдэжэ, хэды ажалта үдэр олооб гэжэ хэлэжэ үгэбэ.

Үглөөдэрынь модошод бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилээ hэн. Үдэрэй гурбан кубометр модо отолжо зулаха түсэбэй орондо Тогмит Будаев, Чойжонима Балданов, Шагдар Аюшеев, Дымбрыл Долгоров, Очир Цыденов гэгшэд 5—6—7 кубометр бэлдэжэ, үдэрэйнгөө нормые 180-hаа 220 процент хүрэтэр дүүргэжэ эхилээ. Модо зөөгшэд, таллуулагшадшье хожомдоогүй. Мүрысөөнэй дүн гаргахада бултадаа түсэбөө 150 процентhээ дээшэ дүүргэhэн байба.

Иигэжэ Закаменай аймагай «Сталинай зам» колхозой гэшүүд ажахынгаа гол hалбари болохо малажалые саашадань хүгжөөхын, малhаа ашаг шэмэ ехээр абадаг болохын тулада бүхы малаа дулаан hайн типовой байрануудаар хангаха, малшадай байха зохид hайн гэрнүүдые, культбазануудые б... гэhэн шиидхэбэри абаад, ... дээрэнь бэелүүлхын түлөө т... байна.

«Сталинай зам» колхоз 36 ... бүридэhэн тусгаар бригада ... хэжэ, үбэлэй үедэ барилгын ... риал бэлдэхыень гаргаhан ... Модо таллуулхын тулада ... мори унаа, модо зөөхэ нэгэ «З... маркын автомашина, ... трактор гаргаhан юм. Шэнэ ... ма ашаглалгада оруулhан ...

Модо бэлэдхэлэй hарын т... колхоз дотор 700 кубометр ... гын модон бэлдэгдэжэ, зөөгд... сэбтэй байhан юм. Теэд ко... гуудай дунда социалистическ... рысөө бодото hайнаар ... hэнэй, трактор машинануудые ... гүйгөөр ябуулhанай ашаар ... туршада 1260 кубометр мо... лэдхэгдэжэ таллуулагдаад, ... ран кубометрынь барилга ... зарта, нилээд ехэ модон пи... ойро зөөгдөө. Энэ колхоз ... модо бэлдэхэ түсэбөө 180 ... тээр дүүргэhэн байна. Мүнөө ... үнеэдэй типовой, хониной ... барилга хэжэ захалба.

Колхоз аймаг соогоо ... модо бэлэдхэлгээр түрүүлжэ...

Иигэжэ «Сталинай зам» ко... хид түрэл Коммунистическ... тиингаа XX съездын шиид... нүүдые бэелүүлжэ эхилбэ.

Д. А...

Манай газетын удаадахи но... тын 10-да гараха.

Редакторай ор... О. ГОМБО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59 пропаганды и переводов — культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00708. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №